

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 18/2009 vp

Hallituksen esitys aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 22 päivänä syyskuuta 2009 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 161/2009 vp).

Lausunnot

Hallintovaliokunta on 7 päivänä lokakuuta 2009 pyytänyt ympäristövaliokunnan lausunnon (YmVL 35/2009 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Tarja Hyvönen, lainsäädäntöneuvos Ilkka Turunen ja lainsäädäntöneuvos Terhi Lehtonen, valtiovarainministeriö
- poliisiyllyjohtaja Mikko Paatero, sisäasiainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jari Salila, oikeusministeriö
- neuvotteleva virkamies Erkki Norbäck, opetusministeriö
- hallitussihteeri Aku-Petteri Korhonen, maaja metsätalousministeriö
- hallitusneuvos Matti Ilonen ja hallitusneuvos Raila Kangasperko, työ- ja elinkeinoministeriö
- hallitusneuvos Liisa Perttula, sosiaali- ja terveysministeriö

- hallintojohtaja Riitta Rainio, ympäristöministeriö
- hallintoneuvos Pekka Vihervuori, korkein hallinto-oikeus
- ylituomari Liisa Talvitie, Vaasan hallinto-oikeus
- yksikön johtaja Carl-Gustav Mikander, Maa-seutuvirasto
- esittelijä Antti Heikkilä, Etelä-Savon metsäkeskus
- asiantuntijapalveluosaston johtaja Esa Nikunen, Suomen ympäristökeskus
- johtaja Pekka Häkkinen, Etelä-Savon ympäristökeskus
- johtaja Risto Palokangas, Keski-Suomen ympäristökeskus
- ympäristöneuvos Mika Seppälä, Länsi-Suomen ympäristölupavirasto
- pääjohtaja Jukka Hirvelä, Tiehallinto
- tiejohtaja Antti Rinta-Porkkunen, Kaakkois-Suomen tiepiiri
- johtaja Markku Gardin, Satakunnan TE-keskus
- rahoituspäällikkö Vesa Arpalhti, Varsinais-Suomen TE-keskus
- paikallisjohtaja Pertti Keskiänttilä, Keski-Uudenmaan TE-toimisto
- maakuntajohtaja Matti Viialainen, Etelä-Savon liitto
- aluekehitysjohtaja Varpu Rajaniemi, Pohjanmaan liitto
- edunvalvontajohtaja Pentti Hämäläinen, Pirkanmaan liitto

- yhteyspäällikkö Heikki Ojala, Pohjois-Pohjanmaan liitto
 - piiripäällikkö Kaarina Myyri-Partanen, Uudenmaan työsuojelupiiri
 - maakunta-asiamies Antti Iso-Koivisto, Suomen Kuntaliitto, edustaen myös Kunnallista työmarkkinalaitosta
 - kaupunginsihteeri Anja Vallittu, Helsingin kaupunki
 - maakuntajohtaja Altti Seikkula, Keski-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä.
- Lisäksi kirjalliset lausuntonsa ovat antaneet:
- sisäasiainministeriö
 - opetusministeriö
 - liikenne- ja viestintäministeriö
 - sosiaali- ja terveysministeriö
 - ympäristöministeriö
 - lapsiasiavaltuutettu
 - Valvira, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
 - Elintarviketurvallisuusvirasto
 - Pohjois-Karjalan TE-keskus
 - Savo-Karjalan tiepiiri
 - Uudenmaan liitto
 - Linja-autoliitto ry
 - Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
 - Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY ry
 - Suomen Henkikirjoittajayhdistys ry
 - Suomen kirjastoseura ry
 - Suomen yliopistojen rehtorien neuvosto.

HALLITUKSEN ESITYS

Tämä hallituksen esitys liittyy eduskunnalle 24 päivänä huhtikuuta 2009 annettuun aluehallinnon uudistamista koskevaan hallituksen esitykseen (HE 59/2009 vp), ja se sisältää ehdotukset aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien muuttamiseksi. Tässä esityksessä tehdyt muutosehdotukset ovat olennainen ja välttämätön osa aluehallinnon uudistuksesta aiheutuvien lainsäädäntömuutosten kokonaisuutta. Esitys on riippuvainen edellä mainitun hallituksen esityksen hyväksymisestä. Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhteensä 215 lakia.

Esitys on keskeiseltä asiasisällöltään lainsäädäntötekniinen.

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi muutoksia aluehallintouudistuksen piiriin kuuluvien viranomaisten tehtäviä koskeviin erityislakeihin siten, että niissä mainittu nykyinen aluehallinnon viranomainen (läninhallitus, työ- ja elinkeinokeskus, alueellinen ympäristökeskus, ympäristölupavirasto, tiepiiri ja työsuojelupiirin työsuojelutoimisto) muutettaisiin aluehallintouudistuksen johdosta joko aluehallintovirastoksi tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi riippuen siitä, kumman viranomaisen toimialaan säännöksessä tarkoitettu tehtävä kuuluu näitä vi-

ranomaisia koskevien lakiehdotusten mukaan. Esitykseen sisältyy myös eräitä edellä mainittuja erityissäädöksiä koskevia muita muutosehdotuksia, jotka on katsottu välttämättömiksi tehdä aluehallintouudistuksen yhteydessä. Myös nämä muutosehdotukset ovat sisällöltään pääasiassa teknisiä, ja niiden keskeisenä tavoitteena on tämentää ja ajanmukaistaa sääntelyä. Lisäksi esitys sisältää eräiden keskushallinnon tehtävien siirtämistä aluehallintoon koskevat lainsäädännön muutosehdotukset.

Kaikki aluehallinnon uudistamiseksi tarvittavat erityislakien muutosehdotukset eivät kuitenkaan sisälly lainsäädäntöteknisistä seikoista ja sääntelyalan laajuudesta johtuen tähän hallituksen esitykseen. Tämän johdosta osa erityislakien muutoksista sisällytetään tämän ja aluehallinnon uudistamista koskevan hallituksen esityksen kanssa annettaviin rinnakkaisiin toimialakohtaisiin hallituksen esityksiin, jotka on jo annettu tai tullaan antamaan eduskunnan käsiteltäviksi vuoden 2009 aikana niin, että ne voivat tulla voimaan samanaikaisesti kuin muut aluehallinnon uudistamiseen liittyvät lainsäädännön muutokset.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

*Yleisperustelut**Aluehallintouudistuksen peruselementtejä*

Eduskunta on hyväksynyt hallintovaliokunnan mietinnön mukaisesti vuoden 2010 alusta voimaan tulevan maamme aluehallintouudistuksen perusteet sisältävän lainsäädännön (HaVM 13/2009 vp — HE 59/2009 vp). Meneillään oleva ALKU-hanke merkitsee poikkeuksellisen mittavaa, merkittävää ja haastavaa kokonaisuudistusta.

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa kansalais- ja asiakaslähtöisesti, tehokkaasti ja tuloksellisesti toimiva aluehallinto. Samalla vahvistetaan ja lisätään maakunnan liittojen roolia ja asemaa aluekehitystyössä sekä edistetään valtion aluehallinnon ja maakunnan liittojen yhteistyötä.

Nykyinen varsin hajanainen valtion aluehallinto kootaan uudistuksessa kahteen monialaiseen viranomaiseen, aluehallintovirastoon sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. Periaatteellisesti merkittävä uudistus on tehtävien jakaminen päälinjoina alueellisiin kehittämistehtäviin ja alueellisiin yhdenvertaisuustehtäviin (lupa-, valvonta- ja oikeusturvatehtävät). Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset huolehtivat kehittämistehtävistä. Aluehallintovirastot puolestaan hoitavat yhdenvertaisuustehtäviä.

Eri tehtävätyyppien eroja voidaan luonnehtia esimerkiksi siten, että lähtökohtaisesti alueellisissa kehittämistehtävissä alhaalta ylöspäin tapahtuvan vaikuttamisen osuus on vahva. Yhdenvertaisuustehtävissä sen sijaan on kysymys enemmänkin ylhäältä alaspäin tapahtuvasta ohjauksesta tehtävien hoitamisessa. Tehtävien jakaminen kahden virastotyyppin kesken mainitulla tavalla selkeyttää aluehallintojärjestelmää ja auttaa kansalaisia entistä paremmin hahmottamaan, missä heidän asioitaan hoidetaan.

Valtion aluehallinnossa uudistetaan koko organisaatorakenne lähes puhtaalta pöydältä pitämättä mitään nykyistä tai vanhaa viranomaista mallina. Luonnollisesti historiallinen tausta on uudistuksissa aina tavalla tai toisella läsnä.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä tästä mietinnöstä ilmenevin kannanotoin ja muutosehdotuksin. Samalla valiokunta viittaa aluehallintouudistuksen tarpeen, tavoitteiden, merkityksen, valmistelun, sisällön, resurssien ja toimeenpanon osalta sekä muutoinkin hallintovaliokunnan mietinnössä HaVM 13/2009 vp lausuttuun.

Uudistuskokonaisuuden muodostava lainsäädäntö

Uudistus on myös lainsäädännön tasolla poikkeuksellisen laaja kokonaisuus. Rakenteellisesti uuden aluehallinnon perusteet sisältyvät hallintovaliokunnan mietintöön HaVM 13/2009 vp ja hallituksen esitykseen HE 59/2009 vp.

Nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys HE 161/2009 vp sisältää 1 141 sivua ja 215 lakiehdotusta. Esitys on luonteeltaan pääosin lakitekkinen käsittäen aluehallintouudistuksesta johtuvat valtion viranomaisten tehtäviä koskevat muutokset erityislainsäädäntöön. Pääsääntöisesti on kysymys siitä, että nykyinen aluehallinnon viranomainen — lääninhallitus, työvoima- ja elinkeinokeskus, alueellinen ympäristökeskus, ympäristölupavirasto, tiepiiri tai työsuojelupiirin työsuojelutoimisto — muutetaan aluehallintouudistuksen periaatteiden mukaisesti joko aluehallintovirastoksi tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

Lisäksi hallituksen esitykseen sisältyy eräitä tehtäväkohtaisia erityislakeja koskevia aluehallinnon uudistamiseen liittyviä sisällöllisiä muutosehdotuksia. Esityksen perustelujen mukaan kysymys on sellaisista vähäisistä sisällöllisistä muutoksista, jotka on katsottu tarkoituksenmukaisiksi ottaa tähän hallituksen esitykseen. Samalla esityksen perustelujen mukaan ehdotetaan sellaisten aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien säännösten muuttamista, jotka eivät enää ole teknisesti tai sisällöllisesti täysin ajan tasalla. Hallituksen esitys sisältää

myös joitakin muutosehdotuksia, jotka koskevat eräiden lupa-, valvonta- ja valtionavustustehtävien siirtämistä keskushallinnosta aluehallintoon. Maakunnan liittojen osalta aluehallintouudistukseen liittyvä sääntely sisältyy keskeisesti hallituksen esitykseen laiksi alueiden kehittämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 146/2009 vp). Säädetävällä uudella lailla alueiden kehittämisestä korvataan nykyinen alueiden kehittämislaki (602/2002).

Kaikkiaan uudistus vaikuttaa aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskeviin noin 250 lakiin ja yhteensä noin 1 200 säännökseen. Eduskunnalle onkin annettu vielä erikseen noin 40 lakiehdotusta erillisillä toimialakohtaisilla hallituksen esityksillä, jotka ovat käsiteltävinä asianomaisissa valiokunnissa.

Tehtäviä ja toimivaltaa koskevia näkökohtia

Lähtökohtana on, että viranomaisten tehtävät eivät uudistuksessa juurikaan muutu, vaan uudistus painottuu organisaatorakenteisiin. Valiokunta on mietinnössään HaVM 13/2009 vp todennut, että uudistuksessa näyttää syntyvän elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sisälle sellaisia oikeudellisia rooleja, että ne joutuvat jännitteelliseen asemaan toisiinsa nähden. Kysymys voi olla muun muassa päätöksentekotoimivallasta tai puhevallasta muutoksenhakutilanteessa oikeusturvan saatavuuteen ulottuvin vaikutuksin.

Hallintovaliokunnan edellä mainitusta mietinnöstä ilmenee, millä tavoin aluehallinnon viranomaisten ja vastuualueiden erilaisista oikeudellisista rooleista johtuvia ongelmia on pyritty ratkaisemaan.

Käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen HE 161/2009 vp osalta valiokunta toteaa, että laajaa sääntelykokonaisuutta on vielä tältä osin erikseen selvitettävä ja arvioitava. Muussa tapauksessa mahdolliset epäselvyydet joudutaan ratkaisemaan tuomioistuimissa muutoshakemusten yhteydessä varsinaisten asiakysymysten ohella esi- tai liitännäkysymyksinä.

Ainakin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtävien järjestely ylitse keskusten varsinaisten toimialueiden saattaa johtaa siihen,

että toimivaltainen hallinto-oikeus on jokin muu kuin se hallinto-oikeus, jonka säännönmukaisen toimialueen piirissä kyseinen toiminta sijaitsee. Mikäli nimenomainen säännös puuttuu, muutoksenhakuasiassa toimivaltainen hallintotuomioistuimien määräytyy hallintolainkäyttölain (586/1996) 12 §:n mukaisesti.

Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty valiokunnan huomiota myös siihen, että uusien viranomaisten alueellisen toimivallan sääntely eri säädösten osilla voi aiheuttaa epäselvyyksiä alueellisten hallinto-oikeuksien toimivallan suhteen. Aluehallinnon uudistamisen aikataulu huomioon ottaen valiokunta lähtee siitä, että tarpeelliset säädösmuutokset valmistellaan ja käsitellään erikseen, vaikka säännökset ovat sinänsä yksinkertaisia. Ympäristönsuojelulain (86/2000) ja vesilain (264/1961) mukaisia asioita ongelma ei koske Vaasan hallinto-oikeuden valtakunnallisen toimivallan vuoksi.

Valiokunta edellyttääkin hallituksen huolehtivan siitä, että 1) välittömästi ryhdytään selvittämään niitä kysymyksiä, jotka mahdollisesti liittyvät sisäisiin oikeudellisiin jännitteisiin päätösvallan ja muun puhevallan käyttämisessä uusissa aluehallinnon viranomaisissa ja että 2) samalla ryhdytään selvittämään uudistuksesta mahdollisesti johtuvia hallinto-oikeuksien alueellisen toimivallan sääntelyn epäselvyyksiä sekä että 3) ensi tilassa ryhdytään selvitystyön tai muutoin ilmenevien seikkojen edellyttämiin toimenpiteisiin (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Hallintopakkotoimivalta

Ympäristönsuojelulain muuttamista koskevassa lakiehdotuksessa (210. lakiehdotus) ympäristönsuojelulain mukaista hallintopakkojärjestelmää esitetään tarkistettavaksi siten, että nykyään ympäristölupavirastolle kuuluvat hallintopakkoasiat ratkaistaisiin jatkossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa.

Valiokunta toteaa saamansa selvityksen perusteella, että ympäristöministeriön asettama ympäristölupajärjestelmän ja -hallinnon uudistamista selvittänyt hanke on esittänyt loppuraportissaan 13.12.2007 muun muassa ympäristönsuojelulain mukaisten valvontatehtävien ja hal-

lintopakkojen keskittämistä alueellisiin ympäristökeskuksiin samalla, kun valtion ympäristö- ja vesilupa-asiat olisi keskitetty yhteen valtion lupaviranomaiseen, uuteen ympäristölupavirastoon. Näin ollen käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen sisältyvä ympäristönsuojelulain 84 §:n 2 momentin muutosehdotus vastaa edellä mainitun hankkeen ehdotusta. Samalla kun ympäristönsuojelun ja ympäristölupien valvonta valtionhallinnossa keskitettäisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksiin myös hallintopakon käyttäminen ympäristönsuojelulain mukaisissa asioissa säädettäisiin niiden toimivaltaan kuuluvaksi. Tällä hetkellä ympäristönsuojelulain mukaisia hallintopakkoasioita käsitellään sekä ympäristökeskuksissa että ympäristölupavirastoissa sen mukaisesti, kummalla virastolla on käsiteltävässä asiassa ympäristöluvan myöntämistoimivalta. Niiden luvanvaraisten toimintojen osalta, joissa toimivaltainen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, tämä antaisi hallintopakkoa koskevat määräykset, kuten tähänkin asti.

Vesilain mukaiset hallintopakot esitetään käsiteltäviksi aluehallintovirastoissa. Valiokunnalle esitetyn selvityksen mukaan lupaviranomaisen rooli vesilain mukaisissa asioissa poikkeaa siitä, mikä se on ympäristönsuojelulain nojalla. Vesilain mukaiset hallintopakkoasiat ovat useammin kuin ympäristönsuojelulain puolella asianosaisten vireillepanemia, ja niiden käsitelyssä näkyy siten myös eri yksityisten ja yleisten etujen yhteensovittaminen hiukan vastaavasti kuin intressivertailuun perustuvassa lupaharkinnassa.

Hallintovaliokunta pitää erittäin tärkeänä kiinteän ja aktiivisen yhteistyön luomista lupaviranomaisena toimivan aluehallintoviraston ympäristölupa-vastuualueen ja valvonta- ja hallintopakkoviranomaisena toimivan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen kesken. Myös hallintovaliokunnan mietintöön HaVM 13/2009 vp ja hallituksen esitykseen HE 59/2009 vp sisältyvät säännökset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen riippumattomuudesta ja itsenäisyydestä

on tarkoitettu osaltaan varmistamaan sitä, etteivät esitetyt huolet intressiristiriitatilanteista toteutuisi. Valiokunta ei pidä hallintopakkotoimivaltaa koskevaa ratkaisua ongelmattomana, mikä vuoksi sääntelyä on saatavien kokemusten perusteella arvioitava muun muassa suhteessa aluehallinnon uudistamisen keskeisiin periaatteisiin ja oikeusturvanäkökohtiin.

Ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely aluehallintovirastossa

Hallituksen esitykseen HE 59/2009 vp aluehallinnon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi sisältyy lakiehdotus ympäristönsuojelun- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa (3. lakiehdotus).

Asiantuntijakuulemisessa ja ympäristövaliokunnan lausunnoissa (YmVL 25/2009 vp ja YmVL 35/2009 vp) on nostettu esiin ympäristönsuojelu- ja vesiasioita käsitteleviä ratkaisukokoonpanoja koskeviin säännösehdoituksiin liittyviä näkökohtia, joissa on kannettu huolta riittävästä asiantuntemuksesta päätöksenteossa.

Hallintovaliokunta on päättänyt mietinnössään HaVM 13/2009 vp siihen, ettei ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä annettavaa lakia ole tarpeen muuttaa, koska hallituksen esitykseen sisältyvä sääntely turvaa riittävän asiantuntemuksen. Mainittu laki (/) on annettu 20 päivänä marraskuuta 2009, ja se tulee voimaan vuoden 2010 alusta.

Lain 2 §:ssä säädetään ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa. Asioita valmisteltaessa ja ratkaistaessa on oltava asian laadun edellyttämä oikeudellinen, tekninen ja luonnontieteellinen asiantuntemus. Tämä vaatimus koskee sekä valmistelua että päätöksentekoa.

Ratkaisukokoonpanoista säädetään puolestaan lain 3 §:ssä. Pykälän 2 momentin ensimmäisestä virkkeestä ilmenee, että asia ratkaistaan monijäsenisessä kokoonpanossa, jos asian tai hankkeen laatu ja laajuus tai merkittävät vaikutukset taikka muu erityinen syy sitä edellyttävät. Tätä säännöstä on luonnollisesti luettava samanaikaisesti 2 §:n kanssa. Myös valmisteluun liittyvällä asiantuntemuksella on oma merkityksen-

sä arvioitaessa riittävää asiantuntemusta ratkaisutoiminnassa. Edellä lausutun perusteella valiokunta ei pidä välttämättömänä 3 §:n muuttamista. Tästä huolimatta valiokunta ehdottaa selkeyden vuoksi mainitun lain 3 §:n 2 momenttiin lisättäväksi uusi toinen virke, joka velvoittaa ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua asiaa siirtämiseen monijäsenisessä kokoonpanossa ratkaistavaksi, jos asia on osoitettu yhden tai kahden jäsenen kokoonpanossa ratkaistavaksi. Tämä ehdotus sisältyy uuteen 220. lakiehdotukseen.

Tässä yhteydessä voidaan vielä todeta, että 20 päivänä marraskuuta 2009 annetun lain 3 §:n 2 momentin toinen virke koskee tilannetta, jossa kaksijäsenisen kokoonpanon jäsenet ovat asian lopputuloksesta eri mieltä. Tämä seikka ei suoranaisesti liity ensimmäisessä virkkeessä mainittuun asiaan tai hankkeen laatuun ja laajuuteen tai muihin ensimmäisessä virkkeessä mainittuihin edellytyksiin.

Sähköinen tiedottaminen

Ympäristönsuojelulakiin ehdotetaan hallituksen esityksessä lisättäväksi säännökset sähköisestä tiedottamisesta (38, 53, 54 ja 98 §).

Valiokunta pitää sähköisen tiedottamisen lisäämistä kannatettavana myös oikeussuojan saatavuuden näkökulmasta. Hallintovaliokunta katsoo kuitenkin yhtyen ympäristövaliokunnan lausuntoon ja asiantuntijakuulemisessa esitettyyn, että ehdotetut säännökset jäävät epäselviksi erityisesti niiden oikeusvaikutusten suhteen.

Saadun selvityksen perusteella sähköistä tiedottamista koskevat säännökset on tarkoitettu informatiivisiksi ilman oikeudellisia vaikutuksia. Tästä huolimatta ne ovat omiaan aiheuttamaan epäselvyyttä muun muassa siitä syystä, että on mahdollista asianosaisten vilpittömässä mielessä oletettavan sähköisellä tiedottamisella olevan oikeusvaikutuksia. Pahimmillaan tästä voi aiheutua oikeudenmenetyksiä. Asianmukaisinta olisi, että tämänkaltaiset kysymykset säänneltäisiin

siin yhtenäisesti koko hallinnon osalta. Joka tapauksessa valiokunta ei tässä yhteydessä puolla sähköistä tiedottamista koskevien säännösten lisäämistä ympäristönsuojelulakiin.

Mietintöön sisältyvät lakiehdotukset

Pääosin valiokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina. Muutoksia ehdotetaan kuitenkin yhteensä 28 lakiehdotukseen. Lisäksi hallintovaliokunta ehdottaa hyväksyttäväksi neljää hallituksen esitykseen sisällymätöntä lakiehdotusta. Hylättäväksi valiokunta ehdottaa puolestaan neljää lakiehdotusta. Osaksi muutokset johtuvat siitä, että eduskunnassa on samanaikaisesti tai on aiemmin ollut käsiteltävänä lakiehdotuksia, jotka sisältävät muutosehdotuksia osittain samoihin säännöksiin, joita sisältyy käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen HE 161/2009 vp. Sääntely on tältä osin yhteensovittava ottaen samalla huomioon aluehallintouudistuksesta johtuvat viranomaisten nimien muutokset. Osittain kysymys on lakiehdotusten teknisestä tarkentamisesta. Tämän lisäksi mietinnössä on myös sisällöllisiä muutoksia (eräät ratkaisukokoonpanot aluehallintovirastoissa, sähköinen tiedottaminen ja eräät muutoksenhaku-säännökset).

Aluehallintouudistuksen toimeenpano ja seuranta

Uudistuksen toimeenpanon ja seurannan osalta hallintovaliokunta viittaa mietinnössään HaVM 13/2009 vp lausuttuun ja mainittuun mietintöön sisältyvään lausumaan. Samalla valiokunta tähdentää, että lausuma koskee luonnollisesti aluehallinnon kokonaisuutta kaikilta osin. Näin ollen muun muassa seurantavelvoite ja velvollisuus antaa selonteko eduskunnalle vuoden 2012 loppuun mennessä koskee myös kaikkea uudistusprosessiin liittyvää sääntelyä.

*Yksityiskohtaiset perustelut***Muutettavat lakiehdotukset****8. Laki vesilain muuttamisesta***7 luku Vesistön järjestely*

8 §. Valiokunta ehdottaa 5 momentissa olevan lakitekni­sen virheen korjaamista.

16 luku Hakemusasioiden käsittely aluehallintovirastossa

25 §. Valiokunta ehdottaa 3 momentissa olevan virheellisen lakiviittauksen korjaamista. Hallintoasioista annettu laki on kumottu, minkä vuoksi momentissa pitää viitata hallintolakiin (434/2003).

12. Laki kuluttajansuojalain 2 ja 7 luvun muuttamisesta*7 luku Kulutusluotot*

24 §. Valiokunta ehdottaa, että 24 §:ää, siinä muodossa kuin se on 20.10.2009 hyväksytyssä laissa (844/2009), muutetaan aluehallintouudistuksen johdosta siten, että nyt käsiteltävän hallituksen esityksen 12. lakiehdotukseen sisältyneet 7 luvun 24 §:n 1 ja 2 momentti tulevat voimaan tässä hallituksen esityksessä ehdotetussa muodossa 1.1.2010, kun taas 24 §:ään 20.10.2009 hyväksytyllä lailla lisätty uusi 3 momentti tulee voimaan 1.2.2010.

14. Laki löytötavaralain muuttamisesta

25 §. *Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus.* Pykälän 3 momentin lopussa toistuu virheellisesti virke, joka on asiallisesti sama kuin pykälän 1 momentti. Valiokunta ehdottaa ylimääräisen virkkeen poistamista 3 momentista.

22. Laki holhustoimesta annetun lain 64 §:n muuttamisesta

64 §. *Edunvalvonnan rekisteröinti.* Pykäläehdotuksen 5 momentin mukaan aluehallintovirasto antaa luvan rekisterin tietojen käyttöön teknisen käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle valtion tai kunnan viranomaiselle, yhteisölle tai elinkeinonharjoittajalle, joka toiminnassaan jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Vastaavanlaisissa muissa maistraattien tehtäviä koskevissa rekistereissä on viime vuosina noudatettu linjaa, jonka mukaan ministeriön päätöksellä on nimetty se maistraatti, joka voi antaa luvan rekisteritietojen saamiseen teknisen käyttöyhteyden välityksellä. Hallintovaliokunta ehdottaa säännöksen muuttamista siten, että 5 momentissa tarkoitettua luvan holhousrekisterin tietojen käyttöön teknisen käyttöyhteyden välityksellä antaa valtiovarainministeriön asetuksella nimettävä maistraatti.

37. Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta

6 b §. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja aluehallintoviraston tehtävät, 21 §. Vastaanoton järjestämisestä sopiminen ja 25 e §. Moniammatillinen arviointiryhmä.* Eduskunta on 10.11.2009 hyväksynyt hallituksen esityksen eräiden tehtävien siirtämisestä Maahanmuuttovirastoon koskevaksi lainsäädännöksi (HE 78/2009 vp). Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen 37. lakiehdotukseen sisältyy muutosehdotuksia osittain samoihin pykäliin kuin edellä mainitun hallituksen esityksen 2. lakiehdotuksessa. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että 6 b §:stä muutetaan vain 2—4 momentti ja 21 ja 25 e § poistetaan.

42. Laki henkilötietojen käsittelystä poliisi-toimessa annetun lain muuttamisesta

13 §. Poliisin tietojen saanti eräistä rekistereistä. Pykälän 2 momentin 2 kohdassa on maistraatin pitämästä rekisteristä vanhentunut rekisterin nimi moottorivenerekisteri. Valiokunta ehdottaa rekisterin nimen korjaamista sen mukaiseksi kuin se on vesikulkuneuvorekisteristä annetussa laissa (976/2006).

57. Laki Kainuun hallintokokeilusta annetun lain 16 ja 48 §:n muuttamisesta

16 §. Maakuntahallituksen eri kokoonpanot. Eduskunta on 11.11.2009 hyväksynyt hallituksen esityksen aluehallinnon uudistamista koskeväksi lainsäädännöksi (HE 59/2009 vp), joka on sisältänyt lain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten nimistä on 20.11.2009 säädetty lain nojalla annetun asetuksen 1 §:ssä. Siinä säädettyyn viitaten valiokunta ehdottaa 16 §:n 2 momentissa mainitun Pohjois- ja Keski-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten nimen muuttamista Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

62. Laki muinaismuistolain muuttamisesta

5 §. Pykälän 2 momentissa oleva vanhentunut viittaus maarekisteriin muutetaan kiinteistörekisteriksi.

81. Laki kalastuslain muuttamisesta

134 §. Pykälän 1 momentissa oleva vanhentunut viittaus maarekisteriin muutetaan kiinteistörekisteriksi.

87. Laki maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

1 §. Käsiteltävät asiat. Voimassa olevan Metsähallituksesta annetun lain (1378/2004) 13 §:n mukaan maaseutuelinkeinojen valituslautakun-

nan toimivalta koskee vain muita kuin mainituksa pykälässä erikseen säänneltyjä Metsähallituksen päätöksiä. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin 2 kohdan täsmentämistä siten, että siitä käy ilmi, missä asioissa annettuihin Metsähallituksen päätöksiin haetaan muutosta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta. Samalla korjataan 1 momentin kohtien osittain virheellinen numerointi.

96. Laki eläinsuojelulain muuttamisesta

59 §. Palkkiot. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt lain eläinsuojelulain 59 §:n muuttamisesta (HE 81/2009 vp). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Valiokunta ehdottaa 59 §:n poistamista nyt käsiteltävästä lakiehdotuksesta, koska pykälää on edellä mainitulla lailla muutettu siten, että siinä ei enää säädetä aluehallinnon viranomaiselle kuuluvista tehtävistä.

99. Laki eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta

4 §. Määritelmät. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt lain eläinten lääkitsemisestä annetun lain 4 ja 8 §:n muuttamisesta (HE 166/2009 vp). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Valiokunta ehdottaa pykälän 9 kohdan muuttamista siten, että siinä otetaan huomioon edellä mainittu muutos.

156. Laki apteekkimaksusta annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta

6 §. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt lain apteekkimaksusta annetun lain muuttamisesta (HE 166/2009 vp). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Valiokunta ehdottaa pykälän muuttamista siten, että siinä otetaan huomioon edellä mainittu muutos.

157. Laki kansanterveyslain muuttamisesta

43 §. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt lain kansanterveyslain 43 §:n muuttamisesta

(HE 166/2009 vp). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Valiokunta ehdottaa pykälän muuttamista siten, että siinä otetaan huomioon edellä mainittu muutos.

159. Laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta

36 §. Pykälän kirjoitusasua ehdotetaan ajanmukaistettavaksi holhoustoimesta annetun lain (442/1999) säännökset huomioon ottaen siten, että sanan holhooja sijasta käytetään sanaa edunvalvoja. Lisäksi sana sosiaalilautakunta ehdotetaan ajanmukaistettavaksi siten, että sen asemesta käytetään ilmaisua sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu kunnan määräämä monijäseninen toimielin.

76 §. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön (StVM 28/2009 vp) hallituksen esityksestä HE 166/2009 vp. Mietinnön mukaisesti esityksen 18. lakiehdotus, joka koski kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 76 §:n muuttamista, hylättiin. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintöön viitaten hallintovaliokunta ehdottaa pykälän 4 momentin muuttamista siten, että siinä otetaan huomioon myös hallituksen esityksessä HE 166/2009 vp samaan pykälään ehdotetut muutokset.

161. Laki sosiaalihuoltolain muuttamisesta

56 §. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön (StVM 28/2009 vp) hallituksen esityksestä HE 166/2009 vp. Mietinnön mukaisesti esityksen 17. lakiehdotus, joka koski lakia sosiaalihuoltolain (710/1982) 56 §:n muuttamisesta, hylättiin. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintöön viitaten hallintovaliokunta ehdottaa pykälän 4 momentin muuttamista siten, että siinä otetaan huomioon myös hallituksen esityksessä HE 166/2009 vp samaan pykälään ehdotetut muutokset.

166. Laki lääkelain muuttamisesta

93, 93 a ja 95 c §. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt lain lääkelain (395/1987) muuttamisesta (HE 166/2009 vp). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Valiokunta ehdottaa pykälien 93, 93 a ja 95 c §:n muuttamista siten, että niissä otetaan huomioon edellä mainitusta laista johtuvat muutokset.

168. Laki erikoissairaanhoidon lain muuttamisesta

52 §. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt lain erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 47 a ja 52 §:n muuttamisesta (HE 166/2009 vp). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Valiokunta ehdottaa pykälän 4 momentin muuttamista siten, että siinä otetaan huomioon edellä mainitusta laista johtuvat muutokset.

169. Laki yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

14 §. *Toimivaltainen aluehallintovirasto.* Eduskunta on 10.11.2009 hyväksynyt lain yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) muuttamisesta (HE 191/2009 vp). Mainitulla lailla lain 14 §:ään on lisätty uusi 2 momentti, jossa säädetään lääninhallituksille kuuluvasta tehtävästä. Valiokunta ehdottaa, että mainittua 2 momenttia muutetaan aluehallintouudistuksen johdosta siten, että viranomaisen nimeksi muutetaan aluehallintovirasto.

20 §. *Määräykset ja pakkokeinot.* Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt lain yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta (HE 166/2009 vp). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Lisäksi eduskunta on 10.11.2009 hyväksynyt lain yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta (HE 191/2009 vp). Molemmilla laeilla on muutettu mainitun lain 20 §:ää. Valiokunta ehdottaa pykälän muuttamista siten, että siinä otetaan huomioon molemmat edellä mainitut muutokset.

174. Laki yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain muuttamisesta

16 §. Määräykset ja pakkokeinot. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön (StVM 28/2009 vp) hallituksen esityksestä HE 166/2009 vp. Mietinnön mukaisesti esityksen 19. lakiehdotus, joka koski yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain (603/1996) 16 §:n muuttamista, hylättiin. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintöön viitaten hallintovaliokunta ehdottaa pykälän 4 momentin muuttamista siten, että siinä otetaan huomioon myös hallituksen esityksessä HE 166/2009 vp tähän pykälään ehdotetut muutokset.

187. Laki sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 ja 24 §:n muuttamisesta

24 §. Ohjaus, seuranta ja valvonta. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt lain sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) muuttamisesta (HE 166/2009 vp). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Valiokunta ehdottaa pykälän 2 momentin muuttamista siten, että siinä otetaan huomioon edellä mainittu muutos.

188. Laki huumausainelain muuttamisesta

30 §. Kirjanpitovelvollisuus ja 46 §. Hallinnolliset pakkokeinot. Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt lain huumausainelain (373/2008) muuttamisesta (HE 166/2009 vp). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Valiokunta ehdottaa 30 §:n 1 momentin ja 46 §:n 3 momentin muuttamista siten, että niissä otetaan huomioon edellä mainitut muutokset.

189. Laki sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

6 §. Tietojen antaminen. Eduskunta on 17.11.2009 hyväksynyt lain Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain

(669/2008) muuttamisesta (HE 151/2009 vp). Mainitulla lailla on 6 §:n 3 momentti jo muutettu siihen muotoon, johon sitä ehdotetaan muutettavaksi nyt käsiteltävässä esityksessä. Tämän vuoksi 6 §:n 3 momentin muuttaminen ei enää ole tarpeen.

Pykälän 3 momentti ei kuitenkaan mahdollista kyseisten valvontaviranomaisten tietojen vaihtoa teknisen käyttöyhteyden avulla. Tämän vuoksi pykälään esitetään lisättäväksi uusi 4 momentti.

198. Laki rakennussuojelulain muuttamisesta

18 §. Pykälä on otettu nyt käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen kokonaan uudistetussa muodossa, jossa se vastaa eduskunnassa käsiteltävänä olevaa hallituksen esitystä laiksi rakennusperinnön suojelemisesta sekä laeiksi maankäyttö- ja rakennuslain 57 ja 166 §:n ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta (HE 101/2009 vp). Koska viimeksi mainitun hallituksen esityksen käsittely on eduskunnassa vielä kesken eivätkä siihen sisältyvät lakiehdotukset tule voimaan vielä 1.1.2010, valiokunta ehdottaa, että 18 §:ää ei vielä tässä yhteydessä muuteta kokonaisuudessaan, vaan nykyisin voimassa olevaan pykälään tehdään ainoastaan aluehallintouudistuksesta johtuvat välttämättömät muutokset.

203. Laki jätelain muuttamisesta

66 §. Muutoksenhaku (Uusi). Asiantuntijakuumelmissä on käynyt selville, että alueellisten hallinto-oikeuksien toimivallasta voi syntyä epäselvyyttä valitettaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten päätöksistä. Tämä voi puolestaan johtaa siihen, että samaa hanketta koskevat eri lakien mukaiset valitukset hajautuvat muuhun hallinto-oikeuteen kuin siihen, jossa esimerkiksi asianomaisen kunnan kaavoitusta ja rakentamista koskevat valitukset käsitellään. Valiokunta ehdottaa, että jätelain (1072/1993) 66 §:n 1 momenttia täsmennetään siten, että toimivaltainen hallinto-oikeus on näissä tapauksissa se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta toiminnasta sijaitsee.

77 §. *Aikaisempien säännösten soveltaminen.* Pykälän 2 momentissa oleva viittaus rikoslain voimaan panemisesta annetun asetuksen 3 §:ään ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi rikoslain 3 luvun 2 §:ään, jonne lain ajallista soveltamista koskeva sääntely on nykyisin sijoitettu.

204. Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta

19 §. *Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen.* Asiantuntijakuumisissa on käynyt selville, että alueellisten hallinto-oikeuksien toimivallasta voi syntyä epäselvyyttä valitettaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten päätöksistä. Tämä voi puolestaan johtaa siihen, että samaa hanketta koskevat eri lakien mukaiset valitukset hajautuvat muuhun hallinto-oikeuteen kuin siihen, jossa esimerkiksi asianomaisen kunnan kaavoitusta ja rakentamista koskevat valitukset käsitellään. Valiokunta ehdottaa, että ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 19 §:n 1 momenttia täsmennetään siten, että toimivaltainen hallinto-oikeus on näissä tapauksissa se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta toiminnasta sijaitsee.

207. Laki luonnonsuojelulain muuttamisesta

57 a §. *Luontovahingon ehkäiseminen ja korjaaminen.* Valiokunnan saaman selvityksen mukaan luonnonsuojelulain (1096/1996) muutosehdotuksesta on teknisen virheen vuoksi jäänyt pois 57 a §, vaikka sen olisi pitänyt sisältyä hallituksen esitykseen. Valiokunta ehdottaa pykälän lisäämistä lakiehdotukseen. Pykälän 1, 2 ja 3 momentissa alueellinen ympäristökeskus muutetaan aluehallintouudistuksen johdosta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

210. Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta

31 §. *Toimivaltainen lupaviranomainen.* Pykälän 1 kohdasta on jäänyt pois maininta "toimin-

nalla saattaa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia". Kohtaa ehdotetaan täydennettäväksi tältä osin. Samalla osa 1 kohdasta ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 2 kohtaan, jolloin nykyiset 2—5 kohta siirtyvät 3—6 kohdaksi.

38 §. *Lupahakemuksesta tiedottaminen, 53 §. Lupapäätöksen antaminen ja 54 §. Lupapäätöksestä tiedottaminen.* Lakiehdotukseen ympäristönsuojelulain muuttamisesta sisältyy sähköistä tiedottamista koskevia säännöksiä (38, 53, 54 ja 98 §). Hallintovaliokunta kannattaa sinänsä sähköisen viestinnän lisäämistä myös viranomais-toiminnassa. Sähköisen tiedottamisen oikeudellisen merkityssisällön epäselvyys voi kuitenkin aiheuttaa ongelmia. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että kyseiset pykälät poistetaan lakiehdotuksesta ja että sähköistä tiedottamista koskevat säännökset valmistellaan erikseen, jolloin niiden oikeudelliset vaikutukset on mahdollista selvittää kaikilta osin.

60 §. *Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta.* Pykälän 1 momentissa oleva virheellinen viittaus aluehallintovirastoon ehdotetaan muutettavaksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

71 §. *Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutuneen vahingon korvaaminen.* Kunnan ympäristölupa-viranomaisella ei ole toimivaltaa käsitellä korvauskysymyksiä, joten se ei voi myöskään siirtää vaatimuksen käsittelyä aluehallintovirastolle. Valiokunta ehdottaa tämän vuoksi, että pykälän viimeinen virke poistetaan.

73 §. *Korvausasian käsittely käräjäoikeudessa.* Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei ole toimivaltainen käsittelemään korvauskysymyksiä. Valiokunta ehdottaa tämän vuoksi, että pykälän 3 momentista poistetaan velvollisuus ilmoittaa korvausasian vireilletulosta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

80 §. *Toimivallan siirto kunnalle.* Pykälän 1 momentissa tarkoitettu toimivallan siirto voi koskea myös aluehallintoviraston toimivaltaan kuuluvia, pilaantunutta maaperää koskevissa

asioissa *myönnettäviä* lupia. Valiokunta ehdottaa säännöksen täsmentämistä siten, että siihen lisätään maininta aluehallintovirastoissa vireille tulleiden asioiden käsittelemisestä loppuun aluehallintovirastoissa.

98 §. *Kuuleminen valituksen johdosta.* Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen osalta viitataan siihen, mitä 210. lakiehdotuksen 38, 53 ja 54 §:n osalta on edellä lausuttu.

Uudet lakiehdotukset

216. Laki julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 a luvun 7 §:n muuttamisesta

Lain 5 a luvun 7 §:n 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi aluehallintouudistuksen johdosta siten, että työvoima- ja elinkeinokeskus muutetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi.

217. Laki eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta

Eduskunta on 6.10.2009 hyväksynyt hallituksen esityksen eläinlääkintähuoltolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 81/2009 vp), joka on sisältänyt myös uuden eläinlääkintähuoltolain (765/2009). Laki on tullut voimaan 1.11.2009. Laki sisältää säännöksiä, joissa annetaan tehtäviä lääninhallituksille. Aluehallintouudistuksen johdosta nämä säännökset ehdotetaan muutettaviksi siten, että viranomaisen nimeksi muutetaan aluehallintovirasto.

218. Laki vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 18.11.2009 hyväksynyt uuden lain vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeiden aukioloajoista (HE 84/2009 vp). Lain 3 §:ssä säädetään lääninhallituksille kuuluvasta

tehtävästä. Valiokunta ehdottaa, että pykälää muutetaan aluehallintouudistuksen johdosta siten, että viranomaisen nimeksi muutetaan aluehallintovirasto.

219. Laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 11.11.2009 hyväksynyt hallituksen esityksen aluehallinnon uudistamista koskeaksi lainsäädännöksi (HE 59/2009 vp), johon on sisältynyt laki ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa. Yleisperusteluissa lausuttuun viitaten valiokunta ehdottaa selkeyden vuoksi kyseisen lain 3 §:n 2 momentin muuttamista.

Hylättävät lakiehdotukset

38. Laki hätäkeskuslain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys eräiden liikennehallinnon virastouudistukseen liittyvien lakien muuttamisesta sekä laiksi meriliikennetietojen keräämisestä ja meriliikenteen tilastojen laatimisesta (HE 208/2009 vp), joka sisältää ehdotuksen myös laiksi hätäkeskuslain (157/2000) 8 §:n muuttamisesta. Valiokunta ehdottaa tähän esitykseen liittyvän lakiehdotuksen hylkäämistä ja puoltaa aluehallintouudistuksen johdosta tehtävien muutosten tekemistä hallituksen esityksen HE 208/2009 vp käsittelyn yhteydessä.

55. Laki kuntajakolain muuttamisesta

Eduskunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys kuntajakolaiksi (HE 125/2009 vp), jolla on tarkoitus kumota nyt muutettavaksi ehdotettu voimassa oleva kuntajakolaki (1196/1997). Koska molempien lakiehdotusten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2010, valiokunta ehdottaa tähän esitykseen liittyvän lakiehdotuksen hylkäämistä.

143. Laki vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 18.11.2009 hyväksynyt lain vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeiden aukioloajoista (HE 84/2009 vp), jolla kumotaan voimassa oleva laki vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista (1297/2000). Valiokunta ehdottaa tähän esitykseen liittyvän lakiehdotuksen hylkäämistä.

213. Laki vesihuollon tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Nyt käsiteltävään hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset 112. ja 213. ovat samansisällöiset. Valiokunta ehdottaa jälkimmäisen lakiehdotuksen hylkäämistä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että 1.—7., 9.—11., 13., 15.—21., 23.—36., 39.—41., 43.—54., 56., 58.—61.,

63.—80., 82.—86., 88.—95., 97., 98., 100.—142., 144.—155., 158., 160., 162.—165., 167., 170.—173., 175.—186., 190.—197., 199.—202., 205., 206., 208., 209., 211., 212., 214. ja 215. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 8., 12., 14., 22., 37., 42., 57., 62., 81., 87., 96., 99., 156., 157., 159., 161., 166., 168., 169., 174., 187.—189., 198., 203., 204., 207., ja 210. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hyväksytään uudet 216.—219. lakiehdotukset (Valiokunnan uudet lakiehdotukset),

että 38., 55., 143. ja 213. lakiehdotus hylätään ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset

8.

**Laki
vesilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 19 päivänä toukokuuta 1961 annetun vesilain (264/1961) 1 luvun 9 §:n 3 momentti, 12 §:n 2—4 momentti, 15 a §, 17 §:n 2 momentti, 17 a §, 18 §:n 1 momentti, 20 § ja 30 §:n 1 momentti, 2 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 2 ja 3 momentti, 14 a §:n 2 ja 4 momentti, 22 §:n 2—4 momentti, 22 b ja 22 c §, 24 §:n 1 ja 3 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 26 §:n 1 ja 5 momentti, 27 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti ja 32 §, 3 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 ja 11 §, 13 §:n 1 momentti sekä 17 §:n 2 momentti, 4 luvun 1 a ja 2 §, 3 §:n 1—3 ja 5 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 a §:n 3 momentti, 8 a § sekä 9 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 5 luvun 9 §, 14 §:n 2 ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 19 §:n 2 momentti, 29 §:n 3 momentti, 30 §:n 3 momentti, 31, 33 ja 35 §, 36 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 41 §, 45 §:n 3 momentti, 48 §, 49 §:n 1 mo-

mentti, 53 §:n 3 momentti, 58 §, 59 §:n 1 momentti, 62 ja 64 §, 66 §:n 1 momentti, 68 §:n 1 momentti, 76 §:n 1 ja 2 momentti, 78 §:n 1 momentti, 85 §:n 3 momentti, 86 §:n 2 momentti, 91 §:n 1 ja 2 momentti, 92 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 93 §:n 1 ja 3 momentti, 96 §, 99 §:n 1 momentti sekä 99 a ja 100 §, 6 luvun 2 ja 2 a §, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 5 momentti, 12 §:n 2 momentti ja 31 a §:n 4 momentti, 7 luvun 2 §, 4 §:n 2 momentti, 8 §:n 3—5 momentti, 9 §, 10 §:n 3 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13 §:n 3 ja 4 momentti sekä 14 ja 15 §, 8 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 §, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 1—3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 19 ja 20 §, 21 §:n 4 momentti sekä 22 §, 9 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 7 ja 12—14 §, 16 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti sekä 21 ja 22 §, 10 luvun 8 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §, 11 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 §:n 2—4 momentti, 10 §, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 14 a §:n 2 momentti, 14 b §, 15 §:n 1 momentti sekä 21 §, 12 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 11, 14 ja 16 §, 17 §:n 2 momentti, 18 § sekä 19 §:n 1 ja 3—5 momentti, 14 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti sekä 3 ja 4 §, 16 luvun otsikko, 1 §:n 1 ja 3 momentti, 1 a §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 7 a §, 8 §:n 2 momentti, 9, 11 a ja 11 b §, 11 c §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13, 14 ja 18—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 23 a ja 24—26 §, 27 §:n 1 ja 3 momentti, 28 a ja 30 §, 31 §:n 1 ja 2 momentti sekä 32 §:n 1 momentti, 17 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 2 §:n 1 ja 2 momentti, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 momentti sekä 11 §, 18 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti sekä 2, 7, 10, 11 ja 13 §, 19 luvun 1 §:n 1 momentti, 4 ja 5 §, 5 a §:n 3 momentti sekä 9 §:n 2 momentti, 20 luvun 2 §:n 4 momentti ja 8 §:n 2 momentti sekä 21 luvun 1 §, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 ja 3 momentti, 3 a ja 3 b §, 3 c §:n 1 momentti, 3 d ja 3 e §, 4 §:n 2 momentti, 6 §, 8 §:n 1 ja 3 momentti, 8 a §, 9 §:n 1 momentti sekä 11 ja 12 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 9 §:n 3 momentti, 12 §:n 2—4 momentti, 17 §:n 2 momentti, 18 §:n 1 momentti ja 20 §, 2 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 2 ja 3 momentti, 22 §:n 2—4 momentti, 22 b ja 22 c §, 24 §:n 1 ja 3 momentti, 25 §:n 1 ja 3 momentti, 26 §:n 1 ja 5 momentti, 27 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentti sekä 32 §, 3 luvun 2 §:n 1 momentti, 7 ja 11 §, 13 §:n 1 momentti sekä 17 §:n 2 momentti, 4 luvun 1 a ja 2 §, 3 §:n 1—3 ja 5 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 a §:n 3 momentti, 8 a § sekä 9 §:n 1 ja 3 momentti, 5 luvun 9 §, 14 §:n 2 ja 3 momentti, 18 §:n 3 momentti, 19 §:n 2 momentti, 29 §:n 3 momentti, 31, 33 ja 35 §, 36 §:n 2 momentti, 39 §:n 1 momentti, 41 §, 45 §:n 3 momentti, 48 §, 49 §:n 1 momentti, 53 §:n 3 momentti, 58 §, 59 §:n 1 momentti, 62 ja 64 §, 66 §:n 1 momentti, 68 §:n 1 momentti, 76 §:n 1 ja 2 momentti, 78 §:n 1 momentti, 85 §:n 3 momentti, 91 §:n 2 momentti, 92 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 93 §:n 3 momentti, 96 §, 99 §:n 1 momentti ja 99 a §, 6 luvun 2 ja 2 a §, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 5 momentti sekä 12 §:n 2 momentti, 7 luvun 2 §, 4 §:n 2 momentti, 8 §:n 3—5 momentti, 9 §, 10 §:n 3 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13 §:n 3 ja 4 momentti sekä 14 ja 15 §, 8 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 §, 10 a §:n 1 ja 3 momentti, 10 b §:n 2 ja 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 momentti, 16 §:n 2 momentti, 19 ja 20 §, 21 §:n 4 momentti ja 22 §, 9 luvun 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 7 ja 12—14 §, 16 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 20 §:n 1 momentti sekä 21 §, 10 luvun 8 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §, 11 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 §:n 2—4 momentti, 10 §, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 14 a §:n 2 momentti, 14 b §, 15 §:n 1 momentti ja 21 §, 12 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 11, 14, 16 ja 18 § sekä 19 §:n 1 ja 3—5 momentti, 14 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti sekä 3 ja 4 §, 16 luvun otsikko, 1 §:n 1 ja 3 momentti, 1 a §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 7 a §, 8 §:n 2 momentti, 9, 11 a ja 11 b §, 11 c §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 13, 14 ja 18—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24—26 §, 27 §:n 1 ja 3 momentti, 30 §, 31 §:n 1 ja 2 momentti sekä

32 §:n 1 momentti, 17 luvun 1 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti sekä 11 §, 18 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti sekä 2, 7, 10, 11 ja 13 §, 19 luvun 5 § ja 9 §:n 2 momentti, 20 luvun 2 §:n 4 momentti ja 8 §:n 2 momentti sekä 21 luvun 1 §, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentti, 3 a ja 3 b §, 4 §:n 2 momentti, 6 §, 8 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentti sekä 11 ja 12 § laissa 88/2000, 1 luvun 15 a ja 17 a § laissa 1105/1996 ja mainitussa laissa 88/2000, 1 luvun 30 §:n 1 momentti laissa 689/2000, 2 luvun 14 a §:n 2 ja 4 momentti ja 16 luvun 23 a § laissa 1301/2004, 4 luvun 9 §:n 4 momentti laissa 629/1991, 5 luvun 30 §:n 3 momentti, 91 §:n 1 momentti ja 93 §:n 1 momentti, 8 luvun 10 b §:n 1 momentti, 12 luvun 17 §:n 2 momentti, 16 luvun 28 a § sekä 19 luvun 1 §:n 1 momentti ja 5 a §:n 3 momentti laissa 79/1995, 6 luvun 31 a §:n 4 momentti laissa 1278/1996, 9 luvun 22 § laissa 1347/1995 ja mainitussa laissa 88/2000, 17 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti ja 9 §:n 1 momentti sekä 21 luvun 3 §:n 3 momentti laissa 732/2005, 19 luvun 4 § laissa 948/1997, 21 luvun 3 c §:n 1 momentti sekä 3 d ja 3 e § laissa 386/2009 sekä 21 luvun 8 a § mainituissa laeissa 79/1995 ja 88/2000, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

9, 12, 15 a, 17, 17 a, 18, 20, 30 §
(Kuten HE)

2 luku

Yleiset säännökset rakentamisesta vesistöön

2, 7, 12, 14 a, 22, 22 b, 22 c, 24—27 ja 30—32 §
(Kuten HE)

3 luku

Vesivoiman hyväksikäyttö

2, 7, 11, 13 ja 17 §
(Kuten HE)

4 luku

Kulkuväylät ja muut vesiliikennealueet

1 a, 2, 3, 5, 6, 7 a, 8 a ja 9 §
(Kuten HE)

5 luku

Puutavaran uitto

9, 14, 18, 19, 29—31, 33, 35, 36, 39, 41, 45, 48,
49, 53, 58, 59, 62, 64, 66, 68, 76, 78, 85, 86,
91—93, 96, 99, 99 a ja 100 §
(Kuten HE)

6 luku

Ojitus

2, 2 a ja 10—12 ja 31 a §
(Kuten HE)

7 luku

Vesistön järjestely

2 ja 4 §
(Kuten HE)

8 §

(3 ja 4 mom. kuten HE)

Jos aluehallintoviraston lupa ei ole järjestelyn toteuttamiseksi tarpeen, järjestely-yhtiön toimitsijoiden on ilmoitettava vahvistetut kustannusosuudet korkoineen merkittäviksi lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin. Järjestely-yhtiön toimitsijoiden on niin ikään ilmoitettava kirjaimisviranomaiselle muusta kuin muutoksenhaku-

tuomioistuimen antamasta ratkaisusta, jolla aluehallintoviraston lupapäätökseen sisältyviä tai järjestely-yhtiön vahvistamia kustannus-osuuksia muutetaan.

9—15 §
(Kuten HE)

8 luku

Vesistön säännöstely

1, 3, 4, 5, 8, 10 a, 10 b, 11, 13, 16, 19 ja 20—22 §
(Kuten HE)

9 luku

Veden johtaminen nesteinä käytettäväksi ja pohjaveden ottaminen

2—4, 7, 12—14, 16 ja 18—22 §
(Kuten HE)

10 luku

Jäteveden johtaminen

8, 16, ja 17 §
(Kuten HE)

11 luku

Korvaukset

2, 8, 10—12, 14 a, 14 b, 15 ja 21 §
(Kuten HE)

12 luku

Erinäisiä säännöksiä

1—3, 6, 11, 14 ja 16—19 §
(Kuten HE)

14 luku

Viranomaisia koskevia yleisiä säännöksiä

1—4 §
(Kuten HE)

16 luku

Hakemusasioiden käsittely aluehallintovirastossa

1, 1 a, 2, 3, 5, 7, 7 a, 8, 9, 11 a—11 c, 12—14, 18—23, 23 a ja 24 §
(Kuten HE)

25 §

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Tämän lain 21 luvun mukaista hallintopakkoasiaa koskeva aluehallintoviraston päätös annetaan *todisteellisena tiedoksi* antona *siten kuin hallintolaissa* säädetään.

26, 27, 28 a ja 30—32 §
(Kuten HE)

17 luku

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen

1, 2, 4, 7, 9 ja 11 §
(Kuten HE)

18 luku

Katselmustoimitus ja lopputarkastus

1, 2, 7, 10, 11 ja 13 §
(Kuten HE)

19 luku

Ojitustoimitus1, 4, 5, 5 a ja 9 §
(Kuten HE)

20 luku

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen2 ja 8 §
(Kuten HE)

21 luku

Erityisiä määräyksiä1—3, 3 a—3 e, 4, 6, 8, 8 a, 9, 11 ja 12 §
(Kuten HE)Voimaantulosäännös
(Kuten HE)**12.****Laki****kuluttajansuojalain 2 ja 7 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 18 ja 20 § sekä 7 luvun 24 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 18 ja 20 § laissa 561/2008 sekä 7 luvun 24 § laissa 844/2009, seuraavasti:

2 Luku

Markkinointi ja menettelyt asiakassuhteessa18 ja 20 §
(Kuten HE)

7 Luku

Kulutusluotot24 §
(1 ja 2 mom. kuten HE)

Viestintävirasto antaa pyynnöstä valvontaviranomaiselle 9 a §:n noudattamista valvottaessa lausunnon siitä, täyttääkö luotonantajan käyttämä sähköinen henkilöllisyyden tunnistamismenetelmä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 8 §:ssä säädetyt vaatimukset. (Uusi 3 mom.)

Voimaantulosäännös

(1 mom. kuten HE)
Tämän lain 7 luvun 24 §:n 3 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä helmikuuta 2010. (Uusi 2 mom.)
 (3 mom. kuten HE:n 2 mom.)

14.

Laki**löytötavaralain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä elokuuta 1988 annetun löytötavaralain (778/1988) 21 ja 25 § sekä
lisätään lakiin uusi 21 a, 25 a ja 25 b § seuraavasti:

6 luku

Löytötavaratoimistot21 ja 21 a §
(Kuten HE)

25 §

*Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaanti-
oikeus*

Aluehallintovirasto valvoo löytötavaratoimis-
tojen toimintaa.

Löytötavaratoimiston on salassapitosäännös-
ten estämättä pyynnöstä annettava aluehallinto-

virastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat
ja tiedot.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada sakon
täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002)
46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tiedot,
jotka ovat tarpeen vastaavan hoitajan luotetta-
vuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tieto-
ja rikosrekisteristä säädetään erikseen. (*Poist.*)

25 a ja b §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

22.

Laki**holhustoimesta annetun lain 64 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan holhustoimesta 1 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (442/1999) 64 §, sellaisena
kuin se on laeissa 61/2005 ja 649/2007, seuraavasti:

64 §

Edunvalvonnan rekisteröinti

(1—4 mom. kuten HE)

Holhousviranomaisen päättää tietojen luovut-
tamisesta rekisteristä. *Valtiovarainministeriön
asetuksella nimettävä maistraatti voi* kuitenkin
antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen

käyttöyhteyden välityksellä sellaiselle valtion
tai kunnan viranomaiselle, yhteisölle tai elinkei-
nonharjoittajalle, joka toiminnassaan jatkuvasti
tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoi-
tusta varten. Ennen luvan myöntämistä hakijan
on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauk-
sesta huolehditaan asianmukaisesti. Rekisteriin

talletettuja tietoja käsiteltäessä on noudatettava,
mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

37.

Laki

maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 9 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (493/1999) 6 a §:n 1 momentti, 6 b §:n 2—4 momentti, 6 c, 8 ja 9 (*poist.*) § sekä 35 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 6 a §:n 1 momentti laissa 972/2007, 6 b §:n 2 ja 3 momentti laissa 1215/2005 sekä 4 momentti mainitussa laissa 972/2007, 6 c ja 8 § mainitussa laissa 1215/2005 sekä 9 § laissa 362/2005 (*poist.*), seuraavasti:

6 a §
(Kuten HE)

6 c, 8 ja 9 §
(Kuten HE)

6 b §

21 ja 25 e §
(*Poist.*)

*Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja
aluehallintoviraston tehtävät*

(1 mom. *poist.*)
(2—4 mom. kuten HE)

35 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

42.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa 22 päivänä elokuuta 2003 annetun lain (761/2003) 14 §:n 6 kohta ja 19 §:n 1 momentin 13 kohta,
muutetaan 7 ja 8 §, 13 §:n 2 momentin 2 kohta sekä 15 ja 48 §,

sellaisina kuin niistä ovat 14 §:n 6 kohta ja 19 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 538/2006 sekä 15 § osaksi laissa 457/2009, seuraavasti:

7 ja 8 §
(Kuten HE)

13 §

Poliisin tietojen saanti eräistä rekistereistä

Poliisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada, siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa:

2) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikennelupatietojärjestelmistä luvanvaraisen liikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja ja maistraattien *vesikulkuneuvorekisteristä* veneliikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja;

15 ja 48 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

57.

Laki

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain 16 ja 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kainuun hallintokokeilusta 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun lain (343/2003) 16 §:n 2 momentti ja 48 §:n 3 momentti seuraavasti:

16 §

Maakuntahallituksen eri kokoonpanot

Maakuntahallituksen käsitellessä 10 §:ssä tarkoitettuja asioita siihen kuuluvat peruskokoonpanon lisäksi Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, *Pohjois-Pohjanmaan* elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä

Kainuun metsäkeskuksen edustajat. Maakunta-valtuusto valitsee edustajat saatuaan viranomaisten ehdotukset jäsenistä.

48 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

62.

Laki**muinaismuistolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 17 päivänä kesäkuuta 1963 annetun muinaismuistolain (295/1963) 25 a §, sellaisena kuin se on laissa 68/1995, ja
muutetaan 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 3 momentti sekä 8, 11 ja 18 §, sellaisina kuin niistä on 7 §:n 3 momentti laissa 798/1996, seuraavasti:

5 §

— — — — —
 Milloin muinaisjäännöksen rajoja ei ole määrätty siten kuin 1 momentissa on sanottu eikä Museoviraston ja maanomistajan kesken niistä kirjallisesti sovita, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiana on Museoviraston tai maanomistajan hakemuksesta vahvistaa rajat. Hakemukseen on liitettävä ehdotus muinaisjäännöksen rajoiksi, selvitys sen kiinteistön omistusoikeudesta, jolla muinaisjäännös sijaitsee, ote *kiinteistörekisteristä* ja jäännöksen sijaintipa-

kan osoittava luotettava kartta tai karttapiirros. Hakemuksesta on kuultava maanomistajaa, jos hakemuksen on tehnyt Museovirasto, ja Museovirastoa, milloin hakemus on maanomistajan tekemä.

— — — — —
 7, 8, 11 ja 18 §
 (Kuten HE)

Voimaantulosäännös
 (Kuten HE)

81.

Laki**kalastuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/1982) 127 a §, sellaisena kuin se on laissa 40/1997, sekä
muutetaan 3, 6, 9, 11, 14, 14 a, 21, 24, 25 ja 27 §, 37 §:n 1 momentti, 38, 47, 68, 69, 75 a ja 78 §, 79 §:n 1 momentti, 80, 81, 86 ja 87 §, 89 a §:n 3 momentti, 91 §:n 3 momentti, 93 §:n 1 momentti, 97 §:n 1 momentti, 105, 106, 115 ja 118 §, 119 §:n 3 momentti sekä 121, 123, 124, 126 ja 134 §, sellaisina kuin niistä ovat 3 § laeissa 1355/1993 ja 687/2000, 6 § osaksi laissa 489/1993, mainitussa laissa 1355/1993 ja laissa 1066/2004, 9 § osaksi mainitussa laissa 1355/1993, 11 ja 105 § laissa 154/2003, 14 ja 47 § laissa 93/2000, 14 a § laissa 1212/1997, 21 §, 37 §:n 1 momentti, 38, 75 a, 78 ja 80 §, 91 §:n 3 momentti sekä 93 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1355/1993, 24, 25, 27 ja 134 § osaksi mainitussa laissa 93/2000, 69 § osaksi mainitussa laissa 687/2000, 79 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa, 81 § osaksi mainitussa laissa 154/2000, 86 § laeissa 328/1988, 1204/1992 ja mainitussa laissa 687/2000, 87 § mainitussa laissa 1204/1992, 89 a §:n 3 momentti laissa 1045/1996, 106 § osaksi mainitussa laissa 1066/2004, 115 § viimeksi mainitussa laissa, 121 § laissa 252/1998, 123 § osaksi mainituissa laeissa 93/2000 ja 154/2003 sekä 124 § laissa 562/1995, seuraavasti:

3, 6, 9, 11, 14, 14 a, 21, 24, 25, 27 37, 38, 47, 68, 69, 75 a, 78—81, 86, 87, 89 a, 91, 93, 97, 105, 106, 115, 118, 119, 121, 123, 124 ja 126 §
(Kuten HE)

134 §

Jos rauhoituspiiri on aikaisemman lain mukaisesti erotettu vesialueen jaossa tai piirin perustamisesta muutoin on tehty merkintä *kiinteistörekisteriin*, on rauhoituspiirin lakkaamisesta tai päätöksestä, jolla rauhoituspiiri on lakkautettu, kalastusalueen hallituksen ilmoitettava asian-

omaiselle maanmittauskonttorille rauhoituspiiriä koskevien merkintöjen poistamiseksi maarekisteristä. Maanmittauskonttorin tulee tarvittaessa määrätä maanmittausinsinööri valtion kustannuksella suoritettavassa toimituksessa selvittämään ne seikat, joita merkinnän poistaminen edellyttää.

(2 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

87.

Laki

maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta 4 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1203/1992) 1 §, sellaisena kuin se on laeissa 36/1995, 33/1997 ja 621/1998, seuraavasti:

1 §

Käsiteltävät asiat

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta toimii itsenäisenä valitusviranomaisena, jolta haetaan valittamalla muutosta seuraavien viranomaisten ja yhteisöjen antamiin päätöksiin:

(1 kohta kuten HE)

2) Metsähallitus *asioissa, joista ei ole säädetty haettavaksi oikaisua Metsähallitukselta tai muutosta hallinto-oikeudelta;*

(3—5 kohta kuten HE)

6) kalastusalue; (HE:n 7)-kohta)

7) aluehallintoviranomaisen ja muun viranomaisen eläintautilain (55/1980) nojalla antamiin päätöksiin. (HE:n 9)-kohta)

(2 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

96.

Laki

eläinsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä huhtikuuta 1996 annetun eläinsuojelulain (247/1996) 16 §:n 2 momentti, 18 §, 19 §:n 2 momentti, 20 ja 20 a §, 20 b §:n 3 momentti, 21 ja 23—25 §, 28 §:n 3 momentti, 35, 38, 39 ja 41—44 §, 46 §:n 1 momentti, 48 §:n 1 momentti, 51(*poist.*) § sekä 61 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 20 ja 20 a § sekä 20 b §:n 3 momentti laissa 220/2003, 28 §:n 3 momentti, 35 ja 38 § sekä 61 §:n 3 momentti laissa 300/2006, 39 § ja 48 §:n 1 momentti laissa 1430/2006, 44 § osaksi viimeksi mainitussa laissa sekä 51 § laissa 1194/1996 ja mainitussa laissa 300/2006 (*poist.*), seuraavasti:

16, 18, 19, 20, 20 a ja 20 b, 21, 23, 24, 25, 28, 35,
38, 39, 41, 42, 43, 44, 46, 48 ja 51 §

(Kuten HE)

59 §
(*Poist.*)

61 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

99.

Laki

eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eläinten lääkitsemisestä 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun lain (617/1997) 4 §:n 9 kohta, 6, 7 ja 27—30 §, 31 §:n 1 momentti sekä 32 ja 33 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 9 kohta laissa 791/2009 ja 6 § laissa 299/2006, seuraavasti:

4 §
Määritelmät

lintoviraston valvontatehtävään määräämää eläinlääkäriä.

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *valvontaviranomaisella* Elintarviketurvalisuusvirastoa, *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskusta*, aluehallintovirastoa ja aluehal-

6, 7 ja 27—33 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

156.

Laki

apteekkimaksusta annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan apteekkimaksusta 21 päivänä helmikuuta 1946 annetun lain (148/1946) 6 ja 13 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 § laissa 779/2009 ja 13 § laeissa 758/1965, 1281/1987 sekä laissa 701/2002, seuraavasti:

6 §
Apteekkimaksu suoritetaan tilisiirrolla aluehallintovirastolle yhdessä tai useammassa erässä siten kuin *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus* määrää. Helsingin yliopiston apteekin apteekkimaksu suoritetaan Helsingin yliopistolle ja Kuopion yliopiston apteekin apteekkimaksu Kuopion yliopistolle. *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus* tulee ennen elokuun alkua sen vuoden jälkeisenä vuonna,

jolta maksu on määrätty, lähettää aluehallintovirastolle luettelo aluehallintoviraston toimialueella suoritettavista apteekkimaksuista.

13 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

157.

Laki

kansanterveyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun kansanterveyslain (66/1972) 2 §, 42 §:n 1 ja 3 momentti sekä 43 ja 44 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 § laeissa 71/1991 ja 1254/2005 sekä 42 §:n 1 ja 3 momentti (*poist.*) ja 44 § viimeksi mainitussa laissa, sekä 43 § laissa 783/2009, seuraavasti:

2 ja 42 §
(Kuten HE)

tovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa (*poist.*) koskevia puutteita tai muita epäkoh-
tia, niistä on ilmoitettava *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*lle.

43 §
(1—3 mom. kuten HE)

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisia (395/1987) (*poist.*) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallin-

44 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

159.

Laki**kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kehitysvammaisten erityishuollosta 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetun lain (519/1977) 3 §, 6 §:n 1 momentti, 33, 36 ja 41 §, 75 §:n 1 ja 3 momentti, 76 ja 77 §, 80 §:n 1 momentti, 81 §:n 2 momentti sekä 82 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §, 75 §:n 1 ja 3 momentti sekä 76 ja 77 § laissa 672/2008, 33 § osaksi laissa 259/1989, 81 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa sekä 82 § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 96/1991, seuraavasti:

3, 6, ja 33 §
(Kuten HE)

36 §

Aluehallintovirasto voi määrätä erityishuolto-ohjelmaa oikaistavaksi tarpeellisiksi katsomiltaan osin, milloin henkilö itse tai hänen (poist.) huoltajansa tai muu edunvalvojansa taikka sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu kunnan määräämä monijäseninen toimielin katsoo, ettei ohjelma ole tarkoituksenmukainen.

41 ja 75 §
(Kuten HE)

76 §

(1—3 mom. kuten HE)

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaiissa (395/1987) (poist.) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa (poist.) koskevia puutteita tai muita epäkoh-tia, niistä on ilmoitettava *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*lle.

77 ja 80—82 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

161.

Laki**sosiaalihuoltolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 17 päivänä syyskuuta 1982 annetun sosiaalihuoltolain (710/1982) 3 §, 26 §:n 1 momentti, 55 §:n 1 ja 3 momentti sekä 56 ja 57 §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §, 55 §:n 1 ja 3 momentti, 56 ja 57 § laissa 670/2008 sekä 26 §:n 1 momentti laissa 604/1996, seuraavasti:

3, 26, ja 55 §

(Kuten HE)

56 §

(1—3 mom. kuten HE)

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisissa (395/1987) (*poist.*) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa (*poist.*) koskevia puutteita tai muita epäkoh-

tia, niistä on ilmoitettava *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*lle.

57 §

(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

166.

Laki**lääkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 10 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lääkelain (395/1987) 92 a §:n 3 momentti, 93 §:n 3 momentti sekä 93 a ja 95 c §,

sellaisina kuin ne ovat, 92 a §:n 3 momentti laissa 296/2004, 93 §:n 3 momentti ja 93 a § laissa 773/2009 sekä 95 c § laeissa 700/2002 ja 298/2006, sekä mainitussa laissa 773/2009 seuraavasti:

92 a §
(Kuten HE)

93 §

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee aluehallintovirasto *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*en vaatimuksesta.

93 a §

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi ryhtyä 93 §:n 1 ja 2 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin myös rajat ylittävistä kieltomenettelyistä annetun lain (1189/2000) 2 §:ssä tarkoitettun ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta, jos Suomesta peräisin oleva toiminta on vastoin ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden mainonnasta annetun neuvoston direktiivin 92/28/ETY tai televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY 14 artiklan sään-

nöksiä sellaisina kuin ne on pantu kansallisesti täytäntöön sovellettavaksi tulevassa laissa.

Edellä 1 momentin nojalla määrätyn kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee aluehallintovirasto *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*en taikka ulkomaisen viranomaisen tai järjestön hakemuksesta.

95 c §

(1 mom. kuten HE)

Elintarviketurvallisuusvirastolla ja aluehallintovirastoilla on oikeus saada maksutta valvontaa varten tarpeelliset tiedot eläinlääkäreiltä, *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*elta, lääketukkukaupoilta ja apteekeilta sen estämättä, mitä muualla lainsäädännössä salassapidosta säädetään.

(3 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

168.

Laki**erikoissairaanhoidon muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 5 §, 47 b §:n 2 momentti, 51 §:n 1 ja 3 momentti sekä 52 ja 53 §,

sellaisina kuin ne ovat, 5 § laeissa 77/1991, 416/2001 ja 1256/2005, 47 b §:n 2 momentti laissa 957/2001 sekä 51 §:n 1 ja 3 momentti (*poist.*) ja 53 § mainitussa laissa 1256/2005 sekä 52 § laissa 784/2009, seuraavasti:

5, 47 b ja 51 §
(Kuten HE)

52 §

(1—3 mom. kuten HE)

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisia (395/1987) (*poist.*) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallin-

tovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuoltoa (*poist.*) koskevia puutteita tai muita epäkoh-
tia, niistä on ilmoitettava *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*lle.

53 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

169.

Laki**yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yksityisestä terveydenhuollosta 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun lain (152/1990) 2 a, 9 a, 13, 14 ja 14 a §, 14 b §:n 1 momentti, 14 c ja 16 §, 17 §:n 1 momentti sekä 18, 20, 22 a ja 25 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 a (*poist.*) ja 14 a §, 14 b §:n 1 momentti, 14 c ja 16 §, 17 §:n 1 momentti sekä (*poist.*) 22 a ja 25 § laissa 377/2009, 9 a § laissa 689/2005, (*poist.*) 13 § laissa 1258/2005 ja mainitussa laissa 377/2009, 14 § mainitussa laissa 377/2009 ja laissa 928/2009 sekä 20 § viimeiseksi mainitussa laissa, seuraavasti:

2 a, 9 a ja 13 §
(Kuten HE)

14 §

Toimivaltainen aluehallintovirasto

(1 mom. kuten HE)

Sairaankuljetuspalveluita koskevat tässä laissa ja sen nojalla aluehallintovirastolle säädetyt

tehtävät käsittelee se aluehallintovirasto, jonka toimialueella liikenteen asemapaikka on. (Uusi 2 mom.)

14 a—c, 16, 17 ja 18 §
(Kuten HE)

20 §

Määräykset ja pakkokeinot

Jos terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkoh-
tia taikka toiminta on muutoin tämän lain vas-
taista, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvonta-
virasto tai aluehallintovirasto voi antaa mää-
räyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien
poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetet-
tava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toi-
menpiteet on *tehtävä*. Jos potilasturvallisuus sitä
edellyttää, toiminta voidaan määrätä keskeytet-
täväksi taikka (*poist.*) toimintayksikön tai sen
osan, *sairaankuljetusajoneuvon tai sen varus-
teen taikka* laitteen käyttö voidaan kieltää välit-
tömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-
rasto tai aluehallintovirasto voi velvoittaa asian-
omaisen palvelujen tuottajan ja itsenäisen am-
matinharjoittajan noudattamaan 1 momentissa

tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla,
että toiminta keskeytetään, taikka että toimin-
tayksikön tai sen osan, *sairaankuljetusajoneu-
von tai sen varusteen taikka* laitteen käyttö kiel-
letään.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavi-
raston ja aluehallintoviraston päätöstä toimin-
nan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön tai
sen osan, *sairaankuljetusajoneuvon tai sen va-
rusteen taikka* laitteen käytön kieltämisestä on
noudatettava muutoksenhausta huolimatta,
jollei muutoksenhakuviranomainen toisin mää-
rää.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lää-
kelaisissa (395/1987) (*poist.*) tarkoitettua toimin-
taa, jonka valvonnasta vastaa *Lääkealan turval-
lisuus- ja kehittämiskeskus*. Jos Sosiaali- ja ter-
veysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallin-
tovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuol-
toa (*poist.*) koskevia puutteita tai muita epäkoh-
tia, niistä on ilmoitettava *Lääkealan turvalli-
suus- ja kehittämiskeskukselle*.

22 a ja 25 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

174.

Laki

yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta 9 päivänä elokuuta 1996 annetun lain
(603/1996) 5 §:n 1, 2 ja 5 momentti sekä 7, 7 a, 7 b, 8, 10—12, 16—18, 20 ja 21 §,
sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 1, 2 ja 5 momentti laissa 691/2005 sekä 7, 7 a, 7 b, 8, 11, 12, 16 ja
17 § laissa 671/2008, seuraavasti:

5, 7, 7 a, 7 b, 8, 10, 11 ja 12 §
(Kuten HE)

16 §

Määräykset ja pakkokeinot

(1—3 mom. kuten HE)

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske lääkelaisissa (395/1987) (*poist.*) tarkoitettua toimintaa, jonka valvonnasta vastaa *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*. Jos Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto on valvonnassaan havainnut lääkehuol-

toa (*poist.*) koskevia puutteita tai muita epäkoh-
tia, niistä on ilmoitettava *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus*lle.

17, 18, 20 ja 21 §
(Kuten HE)Voimaantulosäännös
(Kuten HE)**187.****Laki****sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 ja 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähköisestä lääkemääräyksestä 2 päivänä helmikuuta 2007 annetun lain (61/2007) 15 §:n 1 momentin 1 kohta ja 24 §:n 2 momentti, *sellaisina kuin ne ovat laissa 781/2009*, seuraavasti:

15 §
(Kuten HE)

24 §

Ohjaus, seuranta ja valvonta

alan lupa- ja valvontavirasto sekä aluehallintovi-
rasto toimialueellaan ohjaavat ja valvovat niille
säädetyn toimivallan mukaisesti tämän lain nou-
dattamista.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Tietosuojavaltuutettu, *Lääkealan turvalli-
suus- ja kehittämiskeskus*, Sosiaali- ja terveys-

188.**Laki****huumausainelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä toukokuuta 2008 annetun huumausainelain (373/2008) 30 §:n 1 momentti, 34 §:n 4 momentti ja 46 §:n 3 momentti, *sellaisina kuin ne ovat laissa 775/2009*, seuraavasti:

30 §

Kirjanpitovelvollisuus

Tämän lain mukaisen luvan haltijan sekä 15 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimijan on pidettävä kirjaa valmistamistaan, viemistään, tuomistaan ja käsittelemistään huumausaineista. Kirjanpitovelvollisuus ei kuitenkaan koske henkilökohtaiseen lääkitykseen määrättyjä huumausaineiksi katsottavia lääkkeitä. Kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana se on laadittu. *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksella* on oikeus saada tässä momentissa tarkoitettu huumausainekirjanpitoaineisto nähtäväkseen. Elin-
tarviketurvallisuusvirastolla ja aluehallintovirastoilla on oikeus saada nähtäväkseen eläinlääkärin huumausainekirjanpito.

34 §
(Kuten HE)

46 §

Hallinnolliset pakkokeinot

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsee aluehallintovirasto *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen* vaatimuksesta. Uhkasakosta, teettämisuhasta ja keskeyttämisuhasta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

189.**Laki****sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta 31 päivänä lokakuuta 2008 annetun lain (669/2008) 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa / , uusi 4 momentti, seuraavasti:

6 §

Tietojen antaminen

Edellä 3 momentissa tarkoitetut tiedot ja selvitykset voidaan luovuttaa myös teknisen käyt-

töyhteyden avulla. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista on varmistuttava tietojen asianmukaisesta suojaamisesta. (Uusi)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

198.

Laki**rakennussuojelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 18 päivänä tammikuuta 1985 annetun rakennussuojelulain (60/1985) 26 a §, sellaisena kuin se on laissa 73/1995, sekä
muutetaan 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti sekä 8, 9, 14, 16, 18, 20, 21 ja 23 §, sellaisina kuin niistä ovat 20 § laissa 582/2009 ja 23 § osaksi laissa 1152/1993, seuraavasti:

5—9, 14 ja 16 §
 (kuten HE)

18 §

Asianomaisilla viranomaisilla on oikeus lain noudattamisen ja soveltamisen kannalta tarpeellisten tarkastusten ja tutkimusten suorittamiseksi päästä suojeltavaksi määrättyyn rakennukseen tai rakennukseen, jonka suojeltavaksi määrääminen on vireillä.

Tarkastuksen tai tutkimuksen toimittamisesta on vähintään kolmea vuorokautta aikaisemmin

ilmoitettava rakennuksen omistajalle tai haltijalle. Jos asianomaiselta viranomaiselta kielletään pääsy rakennukseen, voi viranomainen pyytää poliisilta virka-apua. Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (493/1995) 40 §:ssä.

20, 21 ja 23 §
 (Kuten HE)

Voimaantulosäännös
 (Kuten HE)

203.

Laki**jätelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 3 §:n 1 momentin 12 kohta, 17, 21 ja 35 §, 36 §:n 3 momentti, 37, 40, 41, 49, 50 ja 50 b §, 50 c §:n 1 ja 3 momentti, 52 §, 57 §:n 3 momentti, 58, 59, 65 ja 71 § sekä 66 §:n 1 momentti ja 77 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentin 12 kohta laissa 747/2007, 17 § osaksi laissa 63/1995, 21 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1015/1996, 35, 50 ja 59 § sekä 66 §:n 1 momentti laissa 91/2000, 36 §:n 3 momentti sekä 50 c §:n 1 ja 3 momentti laissa 452/2004, 37 ja 41 § sekä 77 §:n 2 momentti mainitussa laissa 63/1995, 40 § osaksi mainituissa laeissa 63/1995 ja 747/2007, 49 § osaksi mainituissa laeissa 63/1995, 91/2000 ja 452/2004, 50 b § viimeksi mainitussa laissa sekä laeissa 1040/2004 ja 277/2008, 52 § laissa 605/1997 ja mainitussa laissa 452/2004, 57 §:n 3 momentti ja 65 § mainitussa laissa 277/2008, 58 § osaksi viimeksi mainitussa laissa sekä 71 § mainitussa laissa 1040/2004, seuraavasti:

3, 17, 21, 35—37, 40, 41, 49, 50, 50 b, 50 c, 52,
57—59 ja 65 §
(Kuten HE)

66 § (*Uusi*)

Muutoksenhaku

Muutosta tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. *Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy hallintolainkäyttölain 12 §:n mukaan, kuitenkin niin, että valitettaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta toiminnasta sijaitsee.* Muutosta 17 §:ssä tarkoitettuja kunnallisia jätehuoltomääräyksiä ja 30 §:ssä tarkoitettua taksaa koskeviin päätöksiin haetaan kuitenkin siten kuin kuntalaissa (365/1995) säädetään.

71 §
(Kuten HE)

77 §

Aikaisempien säännösten soveltaminen

Roskaantumiseen ja maaperän saastumiseen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sekä kaatopaikkaan ja muuhun jätteen käsitelypaikkaan, jonka toiminta on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Saastuneen alueen puhdistamisesta määrää kuitenkin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Edellä tarkoitettuihin säännöksiin perustuvien velvollisuuksien noudattamiseksi annettavista määräyksistä on lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä tämän lain 57, 58 ja 66 §:ssä säädetään. Rikokseen sovellettavasta laista säädetään rikoslain (39/1889) 3 luvun 2 §:ssä.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

204.

Laki

ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 10 päivänä kesäkuuta 1994 annetun lain (468/1994) 6 ja 6 a §, 16 §:n 2 momentti, 17 ja 18 § sekä 19 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 6, 6 a ja 17 § sekä 19 §:n 1 ja 2 momentti laissa 458/2006 sekä 16 §:n 2 momentti ja 18 § laissa 59/1995, seuraavasti:

6, 6 a, 16, 17 ja 18 §
(Kuten HE)

19 §

Muutoksenhaku arviointimenettelyn soveltamista koskevaan päätökseen

Hankkeesta vastaava saa hakea 6 §:n 1 momentin nojalla tehtyyn päätökseen valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (589/1996) säädetään. *Toimivaltainen hallinto-*

oikeus määräytyy hallintolainkäyttölain 12 §:n mukaan, kuitenkin niin, että valitettaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä pääosa kysymyksessä olevasta hankkeesta tai toiminnasta sijaitsee. (Uusi)
(2 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

207.

Laki

luonnonsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun luonnonsuojelulain (1096/1996) 6 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti, 24 §, 25 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentti, 28 §, 30 §:n 1 momentti, 31 ja 33 §, 34 §:n 2 momentti, 40 §:n 2 momentti, 45 §, 47 §:n 3 momentti, 48 §:n 2 momentti, 49 §, 53 §:n 2 momentti, 54, 55, 57 ja 57 a §, 61 §:n 2 momentti sekä 62, 63, 65 ja 72 a, sellaisina kuin niistä ovat 49 § osaksi laeissa 553/2004 ja 384/2009, 57 a § viimeksi mainitussa laissa, 65 § osaksi mainitussa laissa 553/2004 sekä 72 a § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

6, 9, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 33, 34, 40, 45, 47—
49, 53—55 ja 57 §
(Kuten HE)

57 a § (Uusi)

Luontovahingon ehkäiseminen ja korjaaminen

Jos luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka harjoittaa ammatillista toimintaa tai joka tosiasiaassa määrää tästä toiminnasta (toiminnanharjoittaja), tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa tai uhkaa välittömästi aiheuttaa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisella toimenpiteellä tai laiminlyönnillä luontovahingon, toiminnanharjoittajan on ilmoitettava luontovahingosta tai sen välittömästä uhasta viipymättä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja ryhdyttävä

tarpeellisiin toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi.

Saatuun tiedon luontovahingosta tai sen välittömästä uhasta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on, sen lisäksi, mitä 57 §:ssä säädetään, määrättävä haitan aiheuttanut toiminnanharjoittaja tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi sekä määrättävä toiminnanharjoittaja ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tehostaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

tään. Vireillepano-oikeudesta säädetään tämän lain 57 §:n 2 momentissa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada toiminnanharjoittajalta luontovahingon tai sen uhan ehkäisemisen taikka luontovahingon korjaamisen kannalta välttämättömät tiedot.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta luontovahinkoon, jonka ehkäisemisestä ja korjaamisesta säädetään ympäristönsuojelulais-

sa (86/2000), vesilaissa (264/1961) tai geeniteknikkalaisissa (377/1995).

61—63, 65, 72 a §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

210.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä helmikuuta 2000 annetun ympäristönsuojelulain (86/2000) 17 §:n 2 momentti, 19 §:n 4 momentti, 20 §:n 2 momentti, 22, 23 ja 25 §, 27 §:n 1 momentti, 31, 33 ja 34 §, 35 §:n 1 momentti, 36 §, 38 §:n 1 momentti, 53 ja 54 §, 58 §:n 2 momentti, 60 §:n 1 momentti, 64 §:n 3 momentti, 64 a §, 65 §:n 1 momentti, 68, 71—73, 77—80, 82, 84, 84 a, 84 c, 91, 92 ja 94 §, 95 §:n 1 momentti, 96:n 4 momentti, 97 ja 98 §, 99 §:n 3 momentti, 105 ja 106 §, 110 b §:n 2 momentti sekä 112 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 17 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentti, 53 §, 60 §:n 1 momentti, 64 §:n 3 momentti, 95 §:n 1 momentti ja 98 § laissa 252/2005, 22 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja laissa 681/2008, 31, 34, 77—79 ja 84 § osaksi mainitussa laissa 252/2005, 64 a § laissa 944/2002 ja mainitussa laissa 252/2005, 65 §:n 1 momentti ja 96 §:n 4 momentti laissa 1300/2004, 84 a ja 84 c § laissa 385/2009, 92 § osaksi mainituissa laeissa 1300/2004 ja 385/2009 sekä 110 b §:n 2 momentti mainitussa laissa 944/2002, seuraavasti:

17, 19, 20, 22, 23, 25 ja 27 §
(Kuten HE)

31 §

Toimivaltainen lupaviranomainen

Aluehallintovirasto ratkaisee ympäristölupahakemuksen, jos

1) toiminnalla saattaa olla merkittäviä ympäristövaikutuksia tai asian ratkaiseminen aluehallintovirastossa muuten on perusteltua toiminnan laatu tai luonne huomioon ottaen;

2) muun kuin 1) kohdassa tarkoitetun toiminnan ympäristövaikutukset saattavat kohdistua huomattavassa määrin sijaintikuntaa laajemmalle alueelle; (Uusi)

(3—6 kohta kuten HE:n 2—5 kohta)

(HE:n 6 kohta poist.)

(2—4 mom. kuten HE)

33—36 §
(Kuten HE)

38, 53 ja 54 §
(Poist.)

58 §
(Kuten HE)

60 §

Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen toiminta

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos hanke toteutetaan usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään sille *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle*, jonka toimialueella melu tai tärinä pääasiallisesti ilmenee.

— — — — —
64, 64 a, 65 ja 68 §
(Kuten HE)

71 §

Ennen lupa-asian ratkaisua aiheutuneen vahingon korvaaminen

Aluehallintovirasto voi vesistön pilaantumista koskevan lupa-asian yhteydessä käsitellä myös vaatimuksen, joka koskee hakemuksessa tarkoitettua toiminnasta ennen lupa-asian ratkaisemista aiheutuneen vahingon korvaamista, jollei siitä aiheudu olennaista viivästystä. Jos vaatimusta ei käsitellä lupa-asian yhteydessä, aluehallintovirasto käsittelee sen erillisenä asiana. (*Poist.*)

72 §
(Kuten HE)

73 §

Korvausasian käsittely käräjäoikeudessa

(1—2 mom. kuten HE)

Käräjäoikeuden on ilmoitettava vesistön pilaantumista koskevan korvausasian vireille tulosta (*poist.*) aluehallintovirastolle.

(4 mom. kuten HE)

77—79 §
(Kuten HE)

80 §

Toimivallan siirto kunnalle

(1 mom. kuten HE)

Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa vireille tulleet 1 momentissa tarkoitettut asiat käsitellään loppuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa ja *aluehallintovirastossa vireille tulleet asiat aluehallintovirastossa*.

82, 84, 84 a, 84 c, 91, 92, 94—97 §
(Kuten HE)

98 §
(*Poist.*)

99, 105, 106, 110 b ja 112 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

*Valiokunnan uudet lakiehdotukset***216.****Laki****julkisesta työvoimapaalvelusta annetun lain 5 a luvun 7 §:n muuttamisesta (Uusi)**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoimapaalvelusta 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain (1295/2002) 5 a luvun 7 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 458/2005, seuraavasti:

5 a luku

Muutosturva ja siihen liittyvä työllistymisohjelma

7 §

Työvoimaviranomaisen velvollisuudet

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on tiedottaa ja avustaa 1 momentin 2 kohdan mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

217.**Laki****eläinlääkintähuoltolain muuttamisesta (Uusi)**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä lokakuuta 2009 annetun eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 6 ja 9 §, 10 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 29 §:n 1 momentti, 33 § ja 38 §:n 2 momentti seuraavasti:

6 §

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirasto valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista toimialueellaan. Aluehallintovirasto huolehtii Euroopan unionin suorien

maataloustukien ehtojen elintarvikkeisiin, eläintautien ilmoittamiseen ja eläinten hyvinvointiin liittyvän sekä Euroopan unionin eläinten hyvinvointia koskevien säästösten edellyttämän otantaan perustuvan säännöllisen valvonnan järjestämisestä. Aluehallintovirasto osallistuu eläinsuojelulain mukaiseen valvontaan oma-aloitteisesti

tai paikallisen eläinsuojeluviranomaisen pyydettyä tehtävien siirtämistä aluehallintovirastolle.

9 §

Alueellinen suunnitelma

Aluehallintoviraston on laadittava alueellinen suunnitelma kuntien järjestämistä eläinlääkäripalveluista sekä tässä laissa tarkoitetusta eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä alueellaan. Suunnitelman tulee sisältää eläinlääkäripalveluiden saatavuutta ja laatua koskevat alueelliset tavoitteet sekä valvontaan kuuluvat tarkastukset, näytteenotot ja muut toimenpiteet.

Alueellisessa suunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnallinen ohjelma, ja se on arvioitava ja tarkistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein.

Aluehallintoviraston velvollisuudesta laatia elintarvikevalvontaa koskeva suunnitelma säädetään elintarvikelaissa.

10 §

Kunnan suunnitelma

Kunnan suunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnallinen ohjelma ja alueellinen suunnitelma, ja se on arvioitava ja tarkistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein. Aluehallintovirasto ohjaa kunnan suunnitelman laatimista sekä valvoo ja arvioi sen toteutumista.

26 §

Ilmoitusvelvollisuus

Yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan tulee tehdä toiminnastaan kirjallinen ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella palvelun tuottajalla on kiinteä toimipaikka. Jos yksityisellä eläinlääkäripalvelun tuottajalla ei ole kiinteää toimipaikkaa, ilmoitus tulee tehdä sille

aluehallintovirastolle, jonka toimialueella eläinlääkäripalvelua pääasiallisesti aiotaan tarjota.

29 §

Tarkastusoikeus

Elintarviketurvallisuusvirastolla ja aluehallintovirastolla on oikeus päästä paikkoihin, joissa tarjotaan eläinlääkäripalveluja, sekä tarkastaa yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan toimitilat, työvälineet, kirjanpito, potilasasiakirjat ja muut eläinlääkäripalveluiden tuottamista koskevat asiakirjat, jos se on tarpeen tässä laissa säädetyn valvonnan toteuttamiseksi. Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä aluehallintoviraston suorittamaan tarkastuksen.

33 §

Rekisteri

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää valvontaa varten rekisteriä yksityisistä eläinlääkäripalvelun tuottajista. Aluehallintovirastot käsittelevät rekisterin tietoja tässä laissa säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa. Rekisteriin merkitään 26 §:n mukaisesti ilmoitetut tiedot sekä tiedot 30 ja 31 §:ssä tarkoitetuista määräyksistä.

Tiedot poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluttua siitä, kun yksityinen eläinlääkäripalvelun tuottaja on lopettanut toimintansa. Tiedot 30 ja 31 §:ssä tarkoitetuista määräyksistä poistetaan kuitenkin viimeistään kymmenen vuoden kuluttua määräyksen antamisesta. Henkilötietojen käsittelyyn sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämiseen ja luovuttamiseen sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Aluehallintovirastolla ja kunnalla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tämän lain mukaisten valvontatehtäviensä edellyttämiä välttämättömiä tietoja rekisteristä.

38 §

Siirtymäsäännökset

Elintarviketurvallisuusvirastolla tulee olla lain 8 §:n mukainen ohjelma ja aluehallintovirastolla 9 §:n mukainen suunnitelma vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Kunnalla tulee olla

10 §:n mukainen suunnitelma kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

218.**Laki****vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan päivänä kuuta 2009 vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain (/2009) 3 § seuraavasti:

3 §

Poikkeusluvut

Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä sallia ammattimaisen vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen harjoittamisen muinakin kuin 1 ja 2 §:ssä säädettyinä aikoina. Erityisenä syynä pidetään liikkeen sijaintiin, matkailuun, yleisötapahtumaan tai vastaavaan tilanteeseen liittyvää tekijää, joka vaikuttaa palvelujen ky-

syntään. Lupa voidaan myöntää joko määräajaksi tai toistaiseksi.

Lupa voidaan peruuttaa, jos luvan myöntämisen olennaiset edellytykset eivät enää täyty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

219.**Laki****ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä marraskuuta 2009 ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain (/2009) 3 §:n 2 momentti seuraavasti:

3 §

Ratkaisukokoonpanot

Jos asian tai hankkeen laatu ja laajuus tai merkittävät vaikutukset taikka muu erityinen syy sitä edellyttää, asia ratkaistaan monijäsenisessä kokoonpanossa. *Jos 1 virkkeessä tarkoitettu asia on osoitettu yhden tai kahden jäsenen kokoonpanossa ratkaistavaksi, on asia siirrettävä monijäsenisessä kokoonpanossa ratkaistavaksi.* Asia

on siirrettävä *monijäsenisen* kokoonpanon ratkaistavaksi, jos kaksijäsenisen kokoonpanon jäsenet ovat asian *lopputuloksesta* eri mieltä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että 1) välittömästi ryhdytään selvittämään niitä kysymyksiä, jotka mahdollisesti liittyvät sisäisiin oikeudellisiin jännitteisiin päätösvallan ja muun puhevallan käyttämisessä uu-

sissa aluehallinnon viranomaisissa ja että 2) samalla ryhdytään selvittämään uudistuksesta mahdollisesti johtuvia hallinto-oikeuksien alueellisen toimivallan sääntelyn epäselvyyksiä sekä että 3) ensi tilassa ryhdytään selvitystyön tai muutoin ilmenevien seikkojen edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tapani Tölli /kesk
vpj. Tapani Mäkinen /kok
jäs. Thomas Blomqvist /r
Juha Hakola /kok
Lasse Hautala /kesk
Rakel Hiltunen /sd
Heli Järvinen /vihr
Pietari Jääskeläinen /ps

Oiva Kaltiokumpu /kesk
Timo V. Korhonen /kesk
Outi Mäkelä /kok
Petri Pihlajaniemi /kok
Raimo Piirainen /sd
Unto Valpas /vas
vjäs. Veijo Puhjo /vas
Satu Taiveaho /sd.

Valiokunnan sihteerinä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Ossi Lantto
valiokuntaneuvos Tuula Sivonen.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Aluehallinnon uudistaminen on valmisteluprosessin saamista kritiikistä huolimatta edennyt hanketta toimeenpanevien lakitekniesten säädösten säätämisvaiheeseen. Nyt käsillä olevaa hallituksen esitystä (HE 161/2009 vp) vaivaavat siten samat syntymäviat, jotka leimasivat varsinaista aluehallinnon uudistusta koskevaa hallituksen esitystäkin.

Aluehallinnon uudistamisprosessissa sen tavoitteiksi asetettiin valtion aluehallinnon kansanvaltaistaminen ja viranomaisten tehtävänjaon täsmentäminen asiakaslähtöisyyden näkökulmasta. Lisäksi tavoitteena oli hallinnon yhteen kokoaminen synergiaetujen saavuttamiseksi. Aluehallinnon uudistamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 59/2009 vp) esitettyjen aluehallintomuutosten vaikuttavuutta ei kuitenkaan ehditty selvittää. Olemme vastalauseessamme hallintovaliokunnan mietintöön (HaVM 13/2009 vp) perustellusti esittäneet varsinaisen aluehallinnon uudistamista koskevan hallituksen esityksen (HE 59/2009 vp) käsittelyn yhteydessä sen hylkäämistä ja valmistelun jatkamista eduskunnan hyväksymin perustein. Nyt käsillä olevassa muodossa aluehallinnon uudistus johtaa yhdessä tuottavuusohjelman toteuttamisen kanssa kansalaisten oikeuksien toteutumisen ja valvomisen kannalta nykytilan heikennykseen sekä vaarantaa ympäristöhallinnon riippumattomuuden.

Edellä mainittu prosessi on johtanut siihen, että myös viranomaisten tehtäviä sääntelevät 215 lakimuutosta on nyt käsillä olevassa hallituksen esityksessä heikosti valmisteltu. Lopputuloksena on epätarkkaa ja osittain ristiriitaista lainsäädäntöä, jota ei tule mielestämme tällaiseen hyväksyä.

Valiokunta on lyhyessä ajassa tehnyt voitavansa ja esittänyt yli 50 eri lainsäädäntötekniestä muutosta ja parannusta alkuperäiseen säädösluonnokseen. Siltikin korjattavaa vielä jää.

Lakipaketin valiokuntakäsittelyssä on tullut esiin merkittäviä ristiriitaisuuksia ja tulkintaongelmia, joihin valiokunnan lausunnossa on pyritty kiinnittämään huomiota. Kiireellisen aikataulun vuoksi ja huomioiden aluehallintouudistuksen laaja-alaisuus ei lakiesityksiä ole eduskuntakäsittelyn aikana voitu riittävästi parantaa.

Lähetekeskustelun aikana hallituksen taholta väitettiin, että valtava lakiesitys sisältäisi ainoastaan lakitekniisiä muutoksia. Valiokuntakäsittelyn aikana kuitenkin kävi ilmi sen sisältävän sisällöllisiäkin muutoksia, kuten velvoite sähköiseen tiedottamiseen. Siltä osin valiokunta on esittänyt hallituksen esityksen korjaamista korkeimman hallinto-oikeuden lausunnon mukaisella tavalla. Lisäksi käsittelyn aikana on ilmennyt, että esitys sisältää muitakin kuin varsinaiseen aluehallinnon uudistushankkeeseen kuuluvia muutosesityksiä.

Valiokuntakäsittelyn jälkeenkin asiantuntijalausuntoihin perustuen on mitä ilmeisintä, että nyt kiireessä valmisteltu lakipaketti vaatii välitöntä valmiutta säädösten tarkistamiseksi, eikä tämä työ voi odottaa selontekoa. Mitä ilmeisimmin lakipakettien yhtenäinen käsittely olisi myös johtanut parempaan lopputulokseen. Näin ollen esitämme, että tämä lakikokonaisuus hylätään.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotukset hylätään.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2009

Rakel Hiltunen /sd
Raimo Piirainen /sd
Satu Taiveaho /sd

VASTALAUSE 2

Perustelut

Esitämme lakiesityksen hylkäämistä, koska tähän esitykseen sisältyvät lakiehdotukset ovat osa aluehallinnon uudistuksen kokonaisuutta, jonka hylkäämistä ja lakien uudelleen valmistelua olemme esittäneet jo aikaisempaan hallintovaliokunnan mietintöön (HaVM 13/2009 vp — HE 59/2009 vp) liittämässämme vastalauseessa 2. Viittaamme tältä osin tuossa vastalauseessa esitettyihin perusteluihin.

Valiokunnan mietinnössä käsillä oleva esitys sisältää ehdotukset aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien muuttamiseksi. Esitys merkitsee sitä, että nykyiset aluehallinnon viranomaiset — kuten lääninhallitus, työ- ja elinkeinokeskus, alueellinen ympäristökeskus, ympäristölupavirasto, tiepiiri ja työsuojelupiirin työsuojelutoimisto — muutettaisiin aluehallintouudistuksen seurauksena joko aluehallintovirastoksi tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseksi siitä riippuen, kumman viranomaisen toimialaan säännöksessä tarkoitettu tehtävä kuuluu.

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että esitys aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 161/2009 vp) liittyy eduskunnalle 24 päivänä huhtikuuta 2009 annettuun aluehallinnon uudistamista koskevaan hallituksen esitykseen (HE 59/2009 vp, ALKU-hanke) ja se sisältää ehdotukset aluehallinnon viranomaisten tehtäviä koskevien erityislakien muuttamiseksi. Lisäksi perusteluissa todetaan, että tässä hallituksen esityksessä tehdyt muutosehdotukset ovat olennainen ja välttämätön osa aluehallinnon uudistuksesta aiheutuvien lainsäädäntömuutosten kokonaisuutta ja että esitys on riippuvainen edellä mainitun hallituksen esityksen hyväksymisestä.

Käsillä olevaa esitystä koskevassa valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on edelleen korostettu uuden aluehallintomallin sisäisiä jännittei-

tä päätösvalan ja puhevallan käyttämisessä eri hallinnon vastuualueiden välillä sekä valitusoi-keuteen liittyviä ongelmia elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten vastuualueilla. Oikeuskäytännön varaan jää muun muassa se, voiko keskuksen vastuualue toimia itsenäisenä valvojana ja tehdä hallintopakkoa koskevan päätöksen toisen vastuualueen ollessa toiminnanharjoittajana. ALKU-hankkeen keskeinen muutos on vahvistaa ja lisätä maakunnan liittojen roolia ja asemaa alueiden hallinnossa ja kehittämisessä. Tämä on ongelmallinen ratkaisu sen vuoksi, että maakunnan liitoissa on tällä hetkellä demokra- tiavaje. Maakuntahallintoa on kehitetty ja toimi- valtaa lisätty usean vuoden ajan keskustelematta julkisesti lainkaan siitä, miten maakuntien valtuustot tulisi valita nimenomaan ylikunnalli- seen maakuntahallintoon. Tällä hetkellä maa- kuntavaltuusto valitaan useissa maakunnissa puolueiden piiriedustajien — lähinnä piirisitte- rien — ehdotuksen pohjalta kuntien edustajain- kokouksessa huomioon ottaen kuntalain eri vaa- timukset täyttävä kokoonpano (kuntalain (10/1999) 86 a §). Maakuntavaltuustojen jäsen- ten valitseminen tulisi siirtää kuntavaaleissa ää- nioikeutetuille.

Valiokunta on lausunnossaan joutunut myön- tämään merkittävän määrän mahdollisia ongel- mia tätä lainsäädäntöä toteutettaessa. Myös asi- antuntijakuulemisessa on tullut esille, että uusi- en aluehallintoviranomaisten alueellisen toimi- vullan sääntely eri säädöstasoilla muodostuisi huomattavan monimutkaiseksi ja tehtävälait- tain epäyhtenäiseksi. Tämä koskee myös hallin- to-oikeuksien alueellista toimivaltaa. Hallituk- sen esitys jättää osin epäselväksi alueellisten hallinto-oikeuksien toimivallan.

Koska jo etukäteen tiedetään uuden lainsää- dännön tuovan merkittäviä ongelmia, ei tällaista esitystä tulisi hyväksyä.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotukset hylätään.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2009

Unto Valpas /vas
Pietari Jääskeläinen /ps
Veijo Puhjo /vas